Jaargang 115. Zondag, 18 Mei 1856. No. 60.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 10, inhoudende: *Verslag der handelingen van den Gemeenteraad van Groningen.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bij deze bekend, dat de **PASSAGE** over den **POELEPOORTENBOOG** gedurende eenigen tijd voor RIJTUIGEN en VOETGANGERS is **gestremd.**

De Bogen zullen voor de **Scheepvaart** nog **eenige dagen** open blijven.

GRONINGEN, 15 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **COMMISSIE VAN ONDERWIJS** van de Provincie *Groningen* vergadert tot het **afnemen van Rangexamens** op VRIJDAG den 27sten Junij, des morgens te 8 uur, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich alsdan wenschen te laten examineren, gelieven vóór den 12den Junij hunne Geboorteacten, Bewijzen van goed zedelijk gedrag en (voor zoover zij die bezitten) Acten van vroeger verkregen Rang *franko* in te zenden bij den Schoolopziener van hun District, met duidelijke opgave, welk Examen zij nu verlangen te ondergaan.

GRONINGEN, 14 Mei 1856.

De Commissie van Onderwijs voornoemd,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT,
Secretaris.

NIEUWSTIJDINGEN.

CENTRAAL-AMERIKA.

Volgens de berigten uit New-York van den 30sten April, heeft *Walker* den 7den April eene poging gedaan om de stad Rivas, die door de troepen van Costa Rica vermeesterd was, te hernemen, maar hij is na 17 uren vechtens onverrigter zake teruggetrokken. Hierop waren de troepen van Costa Rica op het grondgebied van Nicaragua verder voorwaarts gedrongen en bedreigden zij zelfs de stad Granada. De President van Costa Rica had een besluit uitgevaardigd, bepalende dat ieder die niet in Nicaragua te huis behoorde en er met de wapens in de hand gevat werd, niet als krijgsgevangen, maar als een roover behandeld en ter dood gebragt zou worden; dien ten gevolge waren een aantal gevangen genomen manschappen van *Walker's* leger wreedaardig vermoord; en dit was ook het lot geweest van verscheidene Noord-Amerikanen, die ongewapend gevat waren en nooit de wapens onder het bevel van *Walker* gevoerd hadden; ook die lieden waren omgebragt onder den kreet: weg met alle Noord-Amerikanen uit Midden-Amerika!

Hiertegen is door een' diplomatieken vertegenwoordiger der Vereenigde Staten, den kolonel *Wheeler*, een protest bij de regering van Costa Rica ingediend, waarin hij haar verklaarde, dat zij, »al mogten haar ook magtige bondgenooten ter sluik ondersteunen, door het gouvernement der Vereenigde Staten tot verantwoording geroepen zou worden wegens zulke eerlooze handelingen van wetverkrachtend geweld."

Een Britsch fregat lag voor San Juan del Norte, naar men verzekerde, met het doel om te beletten dat het leger van *Walker* versterking uit de Vereenigde Staten zou ontvangen.

Over het geheel luiden de jongste berigten zeer ongunstig voor *Walker;* zij behelzen echter geene bevestiging van het gerucht dat al de Staten van Midden-Amerika zich verbonden hebben om hem te bestrijden en om de Noord-Amerikanen uit te drijven.

RUSLAND.

Sedert het herstel des vredes komt er in het personeel der hooge staatsdienaren in Rusland eene aanmerkelijke verandering. Onder de vertrouwelingen van Keizer *Nikolaas*, welke thans met eere ontslagen worden, behoort ook de heer *Puschkin*, die sedert lang aan het hoofd van het toezigt op de drukpers stond. Wie hem in die betrekking zal opvolgen, is nog niet bekend; maar zijne aftreding heeft, volgens een door de *Times* medegedeeld schrijven uit Berlijn, onder het publiek te Petersburg de hoop doen ontstaan dat de censuur minder streng zal worden.

De krooningsfeesten te Moskou zullen luisterrijk wezen. De eerste sangers en zangeressen des rijks zijn voor de krooningsplegtigheid geëngageerd. Voor die plegtigheid is eene som van 18 millioen roebels bepaald. Het is dus te begrijpen, dat men daarvoor iets buitengewoons zal hebben.

De Russische orthodoxe geestelijkheid is door eene onlangs uitgevaardigde ukase verrast. Zoo als men weet, moeten kinderen uit gemengde huwelijken volgens de grondstellingen van den staat in de orthodox-Grieksche godsdienst worden opgevoed. Thans is het eerste geval onder de regering van Keizer *Alexander II* voorgekomen (onder de vorige regering is het nimmer geschied), dat een Luthersch geestelijke in Koerland, die met eene tot de staatskerk behoorende Russische vrouw in het huwelijk getreden was, verlof bekomen heeft om zijne uit dien echt gesproten kinderen in de Luthersche godsdienst op te voeden. Deze uitzondering, hoewel slechts voor dit eene bijzondere geval geldig, heeft onder de geestelijkheid de bezorgdheid verwekt, dat zij wellligt de voorbode zou kunnen zijn van meer dergelijke en doortastende veranderingen, die er toe leiden zullen om aan alle geloofsbelijdenissen dezelfde regten toe te staan.

TURKIJE.

De Sultan heeft, onder dagteekening van den 5den Mei, een manifest uitgevaardigd; hij belooft daarin de jongste hervormingen te zullen handhaven.

Uit Konstantinopel wordt van den 28sten April geschreven, dat, wat ook van het tegendeel gezegd is, de vreemde troepen Turkije nog eenigen tijd zullen bezet houden. In den aanvang heeft de Porte daar tegen geprotesteerd, en de groote mogendheden hebben verklaard, dat zij zich gaarne naar het verlangen van de Porte in deze zouden voegen, maar te gelijker tijd hebben zij op de gevolgen gewezen, welke het vertrek der vreemde troepen zou na zich slepen. De Porte moet dan ook na rijpe overweging, zelf gevraagd hebben, dat men een corps troepen voor onbepaalden tijd in Turkije liet.

Dien ten gevolge zullen 60,000 man, waarvan 40,000 Franschen en 20,000 Engelschen, blijven. Te Konstantinopel zullen 20.000 man in garnizoen gelegd worden, de overige zullen verspreid worden in de provinciën, als: te Smyrna, Salonica, Adrinopel, Schumla, Varna, Trebisonde enz. Al zijn deze cijfers ook misschien overdreven, is het toch waarschijnlijk, dat de geallieerden gedwongen worden, eene vrij sterke bezetting in Turkije te laten, wil men althans voorkomen, dat de Christenen in Turkije aan den haat en de vervolging der Muzelmannen blijven blootgesteld.

Nu Rusland belet is, aan de Christen-onderdanen de zoo hoog noodige bescherming te verleenen, rust er eene dubbele zedelijke verantwoordelijkheid op Frankrijk en Engeland, om aan de onmenschelijkheden in Turkije een einde te maken. Wel zijn, naar men zegt, de onlusten te Naplusa voor het oogenblik gestild, maar de hoofdleiders van het oproer heeft men laten ontsnappen; dagelijks vreest men nieuwe ongeregeldheden, zoodat de Europesche bevolking aldaar zeer verlangt naar eene geregelde bezetting.

Een Weener dagblad, hetwelk geacht wordt meermalen de tolk van het gevoelen der regering te zijn, betoogt dat het afzonderlijk verdrag tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk niet met het oog op nieuwe aanvallen van Rusland tegen Turkije, maar alleen uit vrees voor inwendige beroerten in laatstgenoemd rijk gesloten is.

De regering heeft den 1sten dezer uit Varna het vonnis ontvangen, gewezen in de zaak van den moord op het Grieksche meisje gepleegd. De kommandant van Varna, de divisiegeneraal *Salih*-pacha, die verdacht werd gehouden de dader te zijn, is bij gebrek aan bewijs van alle regtsvervolging ontslagen; twee zijner bedienden zijn schuldig verklaard en tot de doodstraf veroordeeld.

Brieven uit Jeruzalem van den 27sten April melden, dat den vorigen dag een bloedig gevecht in de kerk van het H. Graf had plaats gehad tusschen de Armeniërs en Grieken, bij gelegenheid van de viering van het Oostersche paaschfeest. De beide secten gebruikten alles wat hun onder de handen viel tot wapenen, zelfs de altaarsieraden, lampen en heilige vazen. Niet dan met de grootste moeite gelukte het den Turkschen soldaten de vechtenden uit de kerk te verdrijven en te scheiden. De gouverneur van Jeruzalem, *Kiamil*-pacha, die verzoenend tusschen beiden wilde komen, werd ligt gekwetst. Hij moest door drie Europeanen, die hem vergezelden, aan een wezenlijk levensgevaar ontrukt worden. De Grieken alleen hadden 35 gekwetsten en de Armeniërs nagenoeg evenveel. De oorzaak van dezen twist is nog onbekend. De Grieken beweren, dat het een overlegd plan was, aan welke beschuldiging de Latijnen, die Jeruzalem bewonen, geen geloof hechten, omdat zij in strijd is met het vreedzaam karakter der Armeniërs en den woelzieken aard hunner tegenstanders.

— Berigten uit Athene van den 10den Mei melden, dat de Grieksche regering geprotesteerd heeft tegen den onbepaalden duur van de vreemde bezetting in Griekenland, welke in het vredes-congres te Parijs was aangekondigd.

ITALIE.

In de zitting van den Sardinischen senaat van den 10den dezer heeft de graaf *de Castagneto* den heer *de Cavour* geïnterpelleerd nopens de woorden, door dien minister in het huis der afgevaardigden gesproken, en opheldering gevraagd omtrent den toestand des lands in de tegenwoordige omstandigheden.

De graaf *de Cavour* heeft hierop geantwoord, dat het door hem in eene andere vergadering vermelde feit, dat namelijk de betrekkingen tusschen Sardinië en Oostenrijk ten gevolge van het congres niet verbeterd waren, het natuurlijk gevolg was der zaken. »Als men het gedrag der gevolmagtigden goedkeurt, zeide hij, moet men zich niet verwonderen over het natuurlijk gevolg van dat gedrag. Hier terugkeerende, kon ik van twee zaken slechts ééne doen: óf ik moest de kroon raden voor Oostenrijk te wijken en weder achteruit te gaan, óf bij het tot dusverre gevolgde stelsel volharden en zulks openhartig ten aanzien van het gansche land zeggen.

»Had ik den eersten raad gegeven, men had mij niet aangehoord. Er was dus geen andere eervolle en zekere weg dan te doen wat ik gedaan heb: openhartig de zaken bij haren naam te noemen. Men moet de strekking mijner woorden niet overdrijven, en ik geloof niet de geringste onvoorzigtigheid begaan te hebben door te zeggen, dat er grootere afscheiding dan ooit tusschen de Oostenrijksche staatkunde en de onze bestaat."

Den 10den dezer is de graaf *Stackelberg* door Koning *Victor Emmanuel* in een gehoor ontvangen, ten einde hem van wege den Czaar officiëel kennis te geven van zijne troonsbestijging.

Den 11den is het feest van de constitutie met veel geestdrift te Turijn gevierd. Een aantal vreemdelingen, niet slechts uit andere plaatsen in Piëmont, maar uit verschillende gedeelten van Italië, hebben deze festiviteiten bijgewoond. Bij deze gelegenheid hebben de troepen die uit de Krim gekomen waren, voor den Koning gedefileerd.

Uit Napels wordt van den 7den gemeld, dat de Sardinische gezant aldaar, op de openbare straat, den vorigen avond ongeveer te 10 uur, geweldadig van al wat hij bij zich had beroofd werd.

Aan de *Opinione* van Turijn ontleenen wij het volgende: »De diplomatieke onderhandelingen betrekkelijk de Italiaansche kwestie hebben de hoven van Middel- en Zuid-Italië met angst en schrik vervuld. Het hof van Parma heeft de apologie zijner staatkunde reeds bekend gemaakt. Het hof van Toskane beraadslaagt er over, wat de Italiaansche vorsten onder elkander kunnen uitrigten, terwijl zijne ministers twisten wegens het sluiten van een concordaat met Rome, dat naar het model van het Oostenrijksch concordaat is voorgesteld. Te Rome is men bezig aan een diplomatiek memorandum. Te Napels, zegt men, wordt eene uitgebreide amnestie, ja, zelfs eene constitutie in gereedheid gebragt."

De Oostenrijksche regering heeft, naar men van eene goed onderrigte zijde verzekert, circulaires uitgevaardigd aan hare vertegenwoordigers bij de Italiaansche hoven, waarin te kennen wordt gegeven, dat noch Oostenrijk noch Frankrijk op eenigerlei wijze anarchistische pogingen op het Italiaansche Schiereiland zullen dulden, ofschoon men zeer geneigd is zijnen invloed te doen gelden, om de Italiaansche regeringen te bewegen tot het invoeren van hervormingen, die door de tijdsomstandigheden gevorderd worden. Eene soortgelijke nota moet ook de Fransche regering aan hare vertegenwoordigers in Italië gezonden hebben.

DUITSCHLAND.

Ook in Pruissen wordt gewezen op de zonderlinge houding door Oostenrijk aangenomen. Aan den eenen kant toch onderteekent het in het geheim met Frankrijk en Engeland het verdrag van den 15den April, dat nog eenig wantrouwen omtrent Rusland en ook omtrent Pruissen schijnt aan te duiden ten aanzien van het Oostersche vraagstuk, en gelijktijdig wendt het in Duitschland pogingen aan, welke gebrek aan vertrouwen schijnen aan te duiden omtrent Engeland en Frankrijk wat het Italiaansche vraagstuk aangaat, zoodat Oostenrijk iedereen schijnt te wantrouwen en zich toch nauw met ieder zoekt te verbinden, uitgenomen met Rusland, de betrekkingen met welk land sedert de laatste gebeurtenissen zeer koel zijn. Wat de pogingen van Oostenrijk in Duitschland aangaat, houdt men het er algemeen voor, dat de reis van den Oostenrijkschen vorst *von Windischgrätz* naar Berlijn moet worden toegeschreven aan het verlangen van Oostenrijk om met Pruissen een nauw verbond aan te gaan, ten einde Duitschland te doen besluiten tot wijziging van eene der bepalingen van het Weener congres.

Krachtens die bepaling, bestaat de solidariteit van verdediging tusschen de Staten welke den Duitschen Bond uitmaken alleen voor de eigenlijk Duitsche provinciën, en Oostenrijk wilde die bepaling ook uitstrekken tot zijne Hongaarsche, Gallicische, Slavische en zoo veel mogelijk tot zijne Italiaansche provinciën, welke het als het meest bedreigd beschouwt. Pruissen schijnt echter weinig gezind aan dit verlangen toe te geven, en men verzekert dat de openingen van Oostenrijk tot heden te Berlijn weinig bijval hebben gevonden; men meent toch dat aan Pruissen hierdoor zware verpligtingen zouden worden opgelegd, zonder dat daar genoegzame voordeelen tegenover zouden staan; men meent dat Pruissen zich gelukkig mag achten over het bewaren der onzijdigheid gedurende den geheelen oorlog, en dat er geene reden bestaat die politieke gedragslijn te laten varen. De kleine liberale Staten van Duitschland, welke gewoonlijk met Pruissen instemmen, schijnen zeer genegen deze wijze van zien te deelen.

— De Pruissische consul-generaal te Londen heeft gemeend zijne regering opmerkzaam te moeten maken op de omstandigheid, dat men thans in Engeland vrij algemeen de voorkeur geeft aan ijzeren schepen, en dat er bijna geene nieuwe houten schepen worden aangebouwd. Hij heeft haar tevens doen opmerken, dat op vele zeilschepen ook eene kleine schroef-stoominrigting wordt aangebragt, van welke onder verschillende omstandigheden veel nut wordt ondervonden.

— De heer *von Rochow-Plessow*, die den heer *v. Hinckeldey* in een tweegevecht heeft gedood, begeeft zich over eenige dagen naar Stettin, om er de tegen hem uitgesproken vestingstraf te ondergaan. Naar men verzekert, zal de Koning aan de secondanten de hun opgelegde straffen kwijtschelden.

— Het grootste gedeelte der bisschoppen die deel uitmaken van het bisschoppelijk congres over het Oostenrijksche concordaat, heeft Weenen reeds weder verlaten en slechts een klein gedeelte zal alhier blijven, om de beraadslagingen voort te zetten. De bisschoppelijke conferentiën zijn namelijk in den vorm, waarin zij tot dusver gehouden werden, verdaagd; want de beraadslagingen hadden niet den gewenschten voortgang, maar er kwamen, gelijk het van zulk eene talrijke vergadering te begrijpen is, veelvuldige belemmeringen tusschen beiden, zoodat het niet te voorzien was, wanneer de beraadslagingen een einde zouden nemen. Daar zich tevens in den boezem der conferentiën niet onbelangrijke geschillen van gevoelen voordeden, werd het besluit genomen, dat uit de volle vergadering eene commissie zoude gekozen worden, welke de in beraadslaging komende onderwerpen zoude onderzoeken en dan de noodige voorstellen doen aan de later weder vergaderende gevolmagtigden, ten einde een besluit te nemen; deze volle vergadering zal waarschijnlijk eerst in den aanstaanden herfst bijeenkomen.

— Behalve Rusland en Zweden, is ook Oldenburg toegetreden tot het voorstel omtrent den Sondtol door Denemarken gedaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Mei.

Het wetgevend ligchaam heeft met eenparige stemmen het krediet van 400,000 francs goedgekeurd, voor de uitgaven der feesten en ceremoniën van den doop van het keizerlijk kind gevraagd.

— Bij keizerlijk besluit is bevolen, de vestingwerken van Toulon uit te breiden. De kosten zijn op 25 millioen frs. geraamd.

— De heer *Collet-Meygret* reist in de departementen, om de vertakkingen van het geheim genootschap *Marianne* op te sporen; zijn bezoek in de eene of andere stad heeft altijd verschillende inhechtenisnemingen ten gevolge.

— De troepen uit de Krim zullen niet alle in de kampen van Var vereenigd worden, maar onderscheidene divisiën zullen, volgens de dagbladen van het Zuiden, te Marseille, Cette en Port Vendres post vatten; dit schijnt aan te duiden, dat men zooveel mogelijk het inschepen van troepen naar Italië, zoo dit noodig mogt zijn, gemakkelijk wil maken.

— De landbouwkundige tentoonstelling zal denkelijk in allen deele aan de hooggespannen verwachting beantwoorden. Reeds zijn 3000 stuks runderen en ander vee aangegeven, mitsgaders 2000 stuks werktuigen en 4000 landbouwkundige voortbrengselen. De tentoonstelling zal worden gehouden in het paleis van de nijverheid, en den 23sten dezer worden geopend. — Uit Nederland zijn 35 stuks vee ingezonden.

— De Romeinsche liturgie is in het geheele aartsbisdom van Parijs ingevoerd. Die invoering heeft zoo stil mogelijk plaats. Uit de bewoordingen van het deswege door den aartsbisschop *Sibour* uitgevaardigd mandement blijkt genoegzaam, dat hij niet dan schoorvoetende en op herhaalden aandrang des Pausen een der laatste overblijfselen van de vrijheden der Gallikaansche kerk heeft opgegeven.

Van den 16den. De aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* van Oostenrijk is gisteren alhier aangekomen en, door prins *Napoleon* vergezeld, naar St. Cloud vertrokken, waar de Keizer en de Keizerin verblijf houden.

— De baron *v. Hübner* is tot Oostenrijksch ambassadeur alhier bevorderd.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Mei.

Zie hier de opgave der voornaamste feesten die ter gelegenheid van den 25sten verjaardag van 's Konings troonsbestijging zullen gegeven worden: 21sten Julij: intogt des Konings te Brussel, door de poort van Laeken (dezelfde waardoor hij in 1831 in de stad trok); van daar begeeft hij zich in plegtigen optogt naar de place St. Joseph (quartier Leopold), waar hij de gelukwenschingen zal ontvangen van de groote staatsligchamen, de deputatiën van het leger en de burgerwacht in het gansche land; vervolgens wordt door 1200 zangers met 3000 instrumenten een *Te Deum* gezongen; door de kamers wordt den Koning een banket aangeboden; tallooze kooren geven serenades; algemeene illuminatie; — 22sten Julij: wapenschouwing over de burgerwacht en het leger; monsterconcert; — 23sten Julij: optogt te paard, voorstellende de geschiedenis des lands; concert der uitstekendste kunstenaars; vuurwerk.

»Alles toont aan, zegt de *Emancipation*, dat het 25jarig feest der troonbestijging van Koning *Leopold* met een luister en een geestdrift gevierd zal worden, die in de geschiedenis van ons vaderland hunne wedergade niet hebben. De grondlegger onzer onafhankelijkheid zal van ons eene hulde ontvangen, hem en het dankbare België waardig."

— De opheldering in het officiële dagblad gegeven, volgens welke het Belgische ministerie de hand niet zal leenen tot het wijzigen der constitutie, maar wel, zoo noodig, tot eene verandering der *drukpers-wet*, heeft hier nog al opzien en bij velen misnoegen verwekt. Er zijn toch die meenen, dat laatstgenoemde wet niet kan worden veranderd, zonder tevens de constitutie te wijzigen.

Van eene liberale zijde wordt verzekerd, dat de regering voornemens is het zegel van de dagbladen weder in te voeren, in de overtuiging, dat deze maatregel voldoende zal zijn tot beteugeling van slechte dagbladen, naar aanleiding van den door het Parijsche congres uitgedrukten wensch. Van dienzelfden kant wordt daarbij aangemerkt, dat het zeer te hopen is, dat de regering van gedachte zal veranderen, en niet uit het oog zal verliezen, dat het zegel voornamelijk op de goedgezinde dagbladen zal drukken, zonder dat het doel wordt bereikt. De aandacht wordt voorts gevestigd op landen, waar de zegelwet in werking is, en waar niettemin de kleine slechte dagbladen ongestoord hun kwaad bedrijf voortzetten, zonder zich daarenboven door geregtelijke vervolgingen te laten afschrikken.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 15 Mei.

Bij kon. besluiten van den 10den en 12den dezer, zijn benoemd: tot generaal-majoor, de kolonel *J. W. Walther*, gouverneur der kon. akademie voor de zee- en landmagt; bij den grooten staf: tot luitenant-kolonel, de majoor *H. F. Kock*, van dien staf, Zr. Ms. adjudant; bij het wapen der infanterie: bij het reg. grenadiers en jagers, tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luit. *H. A. Hamming*, van het korps; bij het 2de reg., tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luit.-adjudant *F. G. Richard de Bertin*, van het 8ste reg.; bij het 5de reg.: tot kommandant van het korps, de luit-kolonel *J. J. Verschoor*, van het reg. grenadiers en jagers; tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luitenant *L. G. W. Bannier*, van het korps; bij het 6de reg., tot majoor, de kapitein der 1ste kl. *W. J. P. Ravens*, van het reg. grenadiers en jagers; bij het 7de reg.: tot majoor, de kapitein der 1ste kl. *A. L. W. C. Seyffardt*, van het korps; tot kapitein van de 3de klasse, de 1ste luitenant-adjudant *E. K. Hamming*, van het kol. werfdepôt; bij het 8ste reg., tot kommandant van het korps, de luit.-kolonel *J. F. Scharten*, van het 1ste reg.; tot luit.-kolonel, de majoor *W. J. Knoop*, van het 7de reg.

— Bij kon. besluit van den 10den zijn benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw: de heer jhr. *A. Martini van Geffen*, verificateur der comptabiliteit van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen voor de provinciën Noordbrabant, Zeeland, Limburg en Gelderland, wonende te 's Hertogenbosch, en de kapitein *A. H. van Kricken*, van

den staf van het wapen der infanterie, werkzaam bij het departement van oorlog.

— Krachtens koninklijke beschikking is nog bij de in Parijs te houden algemeene tentoonstelling van vee en landbouwwerktuigen en voortbrengselen, van wege Nederland benoemd, tot adjunct-commissaris de heer *W. C. M. Begram*, te Gorinchem.

— Bij kon. besluit van den 12den zijn benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Engelen c. a., de heer *B. C. G. van Eelde*, thans surnumerair; tot surnumerair, de heer *B. A. Brinkhuis*, te Veenendaal.

— Heden is het bronzen standbeeld van *Lourens Janszoon Coster*, uit de fabrijk van de heeren *L. J. Enthoven en Comp.*, alhier, naar Haarlem afgezonden.

— In de zitting van den gemeenteraad alhier is andermaal in stemming gebragt de vraag, of er voortaan, ten behoeve der gemeentekas, zal worden geheven eene belasting op het gemaal, ja dan neen? over welke vraag in de vorige vergadering de stemmen hadden gestaakt. Doch andermaal hebben de stemmen gestaakt. Hierop is besloten de zaak, nopens een nieuw belastingstelsel voor 's Gravenhage, op nieuw aan de commissie te verzenden, en haar uit te noodigen alsnu een bepaald voorstel te doen.

— De commissie van het boekverkoopers-collegie *Eendragt* te Utrecht, belast met de verloting van boek- en plaatwerken ten voordeele van de noodlijdenden door den jongsten watersnood, heeft eergisteren als saldo van de opbrengst bij den rijksbetaalmeester aldaar gestort eene som van *f* 364.57½. Eenige bankroeten hadden haar weêrhouden vroeger hare verantwoording af te doen.

— Volgens den Belgischen *Moniteur*, zijn de heeren *Roelofs*, vice-president, en *Perez*, lid van den raad van Neerl. Indië, de eerste benoemd en de tweede bevorderd tot kommandeur der Leopolds-orde.

En zijn bij kon. besluiten van den 2den dezer benoemd: de heer *C. T. Suermondt*, tot consul van België te Batavia; de heer *G. L. Dorrepaal*, tot consul te Samarang; de heer *P. Kervel*, tot consul te Soerabaya, en de heer *A. R. J. Kramerus*, tot consul te Padang.

LEIDEN, 15 Mei.

Heden nacht is uit 's Gravenstein alhier ontvlugt zekere *Jan Putting*, die thans wegens vervalsching van coupons gevangen zat. Reeds vroeger was hij te Amsterdam uit de cellulaire gevangenis gebroken. Het is hem gelukt, om in de zoldering van zijn vertrek met een' kram uit zijne krib, in een 2 duims eiken deel twee doorsnijdingen, en zoo een luik te maken, en telkens de reten met brood te stoppen, opdat de cipier niets merken zou. Op een' zolder uitgekomen, heeft hij daar desgelijks een luik gemaakt in het beschoten dak, en zich, aan de zijde waar geen schildwacht staat, aan een kunstig uit zijn beddelaken vervaardigd touw, en verder touw van schalen, die op dien zolder hingen, laten afzakken. Hij moet, als men 't hoogst gebrekkig gereedschap in aanmerking neemt, verscheidene weken hieraan hebben gewerkt.

ZWOLLE, 13 Mei.

Door den raad dezer gemeente werd onlangs het lang gehangen hebbende vraagstuk beslist of er, — bij de min gunstige gelegenheid voor de huisvesting van troepen, — tot het bouwen eener geheel nieuwe kazerne en tot inrigting eener infirmerie al dan niet zou worden overgegaan. De raad, — terugdeinzende voor de uitgave van het aanzienlijk kapitaal van *f* 150,000 à *f* 200,000, voor dien aanbouw benoodigd, — heeft gemeend tot die uitgave geen vrijheid te hebben, en besloot derhalve het geopperde plan te laten varen; doch wanneer men het gebruik der bestaande kazerne voor de huisvesting van troepen verlangde, ze te dien einde af te staan en voor het onderhoud er van jaarlijks *f* 1200 à *f* 1400 op de begrooting beschikbaar te stellen.

Van een en ander werd aan den minister van oorlog kennis gegeven.

Thans vernemen wij van eene goed onderrigte zijde, dat genoemde minister aan het stedelijk bestuur van Zwolle zijn leedwezen over die eindbeslissing heeft doen kennen, onder mededeeling, dat, aangezien het tegenwoordig kazernegebouw niet geschikt is, om door een geheel bataljon infanterie bewoond te worden, z. exc. bevelen heeft uitgevaardigd, om tegen den 2den Junij e.k. twee ompagnien van het garnizoen naar Leeuwarden te verplaatsen en slechts den staf met twee kompagniën te Zwolle te doen verblijven, onder voorbehoud om, wanneer bij het gemeentebestuur hiertegen nog bedenkingen mogten bestaan, de geheele bezetting weg te nemen, met achterlating van niet meer dan een detachement van zoodanige sterkte, dat het in de dienst zal kunnen voorzien.

LEEUWARDEN, 15 Mei.

In het kiesdistrict Dokkum zijn tot leden van de provinciale staten van Friesland herbenoemd de aftredende leden de heeren *D. M. Mellema* met 480, mr. *B. H. v. d. Haer* met 421, mr. *Jan v. d. Veen* met 360 en *T. Sijbenga* met 355, en is verder benoemd de heer *F. de Boer* met 351 stemmen.

In het kiesdistrict Heerenveen is herbenoemd de heer jhr. *J. A. Lijcklama à Nejeholt* met 347 stemmen. Eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren *A. Meinesz*, die 313, mr. *F. S. Reiding* (aftred. lid), die 307, *M. Manger Cats* (aftred. lid), die 296, *J. S. Bokma* (aftred. lid), die 287, *A. Andreae*, die 282, *J. A. van Heloma*, die 274, mr. *P. Brantsma*, die 272 en jhr. mr. *G. W. F. Lijcklama à Nijeholt*, die 259 stemmen op zich vereenigd hebben.

In het kiesdistrict Sneek zijn herbenoemd de aftredende leden de heeren mr. *S. van Welderen* baron *Rengers* met 404, *T. H. Tjebbes* met 384 en *M. Kingma*, *H.z.* met 283 stemmen. Eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren jhr. mr. *O. R. van Andringa de Kempenaer*, die 220, mr. *G. Hiddema Jongsma*, die 199, *H. L. Visser*, die 91, en *H. Clz. Wouda* (aftred. lid), die 80 stemmen op zich vereenigd hebben. En voor den heer mr. *B. S. Stienstra*, die bedankt heeft, is benoemd de heer *M. L. van de Woestijne Voerman* met 287 van de 475 uitgebragte geldige stemmen.

ASSEN, 15 Mei.

Bij de verkiezing van leden der provinciale staten van Drenthe, in het kiesdistrict Assen, zijn met volstrekte meerderheid van stemmen herkozen de aftredende leden mr. *J. Oosting*, *J. Nijenhuis*, *O. Hoenderken*, mr. *L. Homan*, mr. *C. W. E. Kijmmell*, *A. Prins* en mr. *J. Tonckens*. Er zal eene herstemming moeten plaats hebben tusschen de heeren *H. Kok*, aftredend lid; mr. *A. Homan*, notaris te Vries; mr. *S. Hellinga Tonckens*, burgemeester van Odoorn, en mr. *J. T. Kijmmell*, notaris te Westerbork, hebbende de heer *A. Hesselink*, aftredend lid, zijn verlangen te kennen gegeven bij de verkiezing niet weder in aanmerking te komen.

Bij de verkiezing in het kiesdistrict Hoogeveen, zijn met meerderheid van stemmen herkozen de aftredende leden: jonkh. *R. A. van Echten van Holthe*, mr. *J. P. Willinge*, mr. *A. Slingenberg*, mr. *H. J. Carsten*, *B. J. Denning*, *J. Caspers* en *Jb. de Jonge Jr.*; terwijl tusschen het aftredend lid, den heer *N. A. Blom* en den heer *A. Zeper*, burgemeester van Hoogeveen, eene herstemming moet plaats hebben.

— Uit Meppel wordt geschreven, dat het vervoer van vette varkens van daar naar Amsterdam buitengewoon sterk is. Ongeveer een 500tal is reeds verzonden, terwijl die verzending wekelijks geregeld voortgaat en tusschen de 30 en 40 bedraagt.

GRONINGEN, 17 Mei.

Eergisteren had alhier in het concerthuis de jaarlijksche algemeene vergadering plaats van de afdeeling Groningen voor het Nederlandsch zendelinggenootschap.

De vice-president, ds. RUTGERS, opende haar met eene toespraak, welke ten doel had de stichting, uitwendige ontwikkeling, innerlijke werkzaamheid en tegenwoordigen toestand te schetsen van de Groninger afdeeling. Belangrijke mededeelingen aangaande die afdeeling werden gegeven, en verblijdend was die welke den bloei der afdeeling betrof.

Was het te bejammeren, dat de contribuerende leden, voor wie de toegang tot deze vergadering was opengesteld, daarvan ditmaal geen gebruik maakten, het besluit der vergadering betreffende de inrigting eener volgende bijeenkomst in het toekomende jaar, zal, naar wij vertrouwen, alsdan te dien aanzien betere uitkomst opleveren.

Met hartelijke gebeden en dankzegging werd deze 25ste vergadering der Groninger afdeeling besloten. De zaak van het Nederlandsche zendelinggenootschap zij voortdurend aan de gemeente aanbevolen, wier roeping het is — zij het ook hare eer en haar roem — die te bevorderen met alle voor de hand staande middelen. Ook de afdeeling Groningen werke daartoe verder mede!

— Bij de eindkeuring van springstieren, van wege het genootschap *ter bevordering van Nijverheid* te *Onderdendam*, op heden alhier gehouden, is de premie van *f* 50 uit de Oldamster stieren toegewezen aan den stier van SIMEN F. HUISMAN, landbouwer te Noordbroek, en uit de Hoogelandster stieren en die uit het W.-Kwartier aan den stier van KLAAS HELLINGA MEIJER, landbouwer te Visvliet.

— Heden verwacht men alhier den generaal-majoor MEIL, directeur der 1ste artillerie-directie, ten einde op den 19den dezer zijne inspectie te houden over al het materieel der artillerie binnen deze vesting.

— Bij kon. besluit van den 12den is o. a. bevorderd tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen van de 1ste klasse, de heer F. J. VAN GOOR, te Delfzijl, thans controleur van de 2de klasse.

— Bij kon. besluit van denzelfden datum, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Ruinen c. a., de heer J. F. OBBES, thans ontvanger derzelfde middelen te Meeden en Muntendam.

— Ged. staten hebben Maandag den 26sten Mei aangewezen als den dag waarop de herstemming tot leden van de provinciale staten zal geschieden.

— Aangaande het onweder van l.l. Dingsdag wordt ons uit *Warfhuizen* geschreven, dat het daar verschrikkelijk heeft gewoed. De oudste lieden mogt het niet heugen het immer zoo beleefd te hebben. Ofschoon er geen hagel is gevallen, zullen er door het geheele dorp heen plus minus 150 glasruiten, zeker door de trilling der lucht, in stukken zijn geslagen en in sommige glaskozijns zijn zelfs de regels verzet. Ieder meende dat de bliksem zijn huis had getroffen en zag vol angst hier en daar in hetzelve rond. Eene zoogenaamde hut in 't land van den houtkooper HARKEMA is uiteengeslagen en in dezelve heeft men den brand in wat stroo en aan een balk gebluscht. Op de boerenplaats van de erven LAMMERTS had men de beesten reeds losgemaakt, daar men meende dat er brand was, omdat men de schuur gevuld zag met damp. In een ander huis waren de grendels op de deuren gesprongen.

— De matroos B. BAKKER, aan boord van het schoonerschip *de Zeven Sternen*, kapit. R. RUHAAK, liggende onder Zoutkamp, heeft het ongeluk gehad uit de boot te storten en is daarbij jammerlijk verdronken.

— Dingsdag had te *Middelstum* de jaarlijksche harddraverij onder het genot van het schoonste weder plaats. Tien beroemde harddravers dongen naar prijs en premie, zijnde een massief zilveren tabakspot en dito tabakskomfoor. De prijs werd behaald door de bruine ruin *Leopold*, van den heer B. ROEGE, te Zuidwolde, bereden door den pikeur W. WOLTERS, en de premie door de zwarte kolruin *Kroontje*, van den heer W. J. BAKKER, te Spijk, bereden door diens zoon J. W. BAKKER. Een ontelbaar aanwezig publiek luisterde het feest op, hetwelk ongestoord en in de volmaaktste orde afliep. Dat de volksmenigte aanzienlijk was, bleek uit het aanwezen van 326 rijtuigen bij de logementen uitgespannen.

— Volgens berigt van den eersten commissaris van politie alhier, is op den 9den April j.l., door den heer RENEMAN, van Balk, in Friesland, een gefrankeerde brief verzonden met de brievenpost over Sneek naar het Hoogezand, aan het adres van den heer KLAAS DOMINE, inhoudende 1 bankbiljet, groot *f* 100, d.d. 18den Maart 1854, no. 413. Volgens de verklaring van den postbode van Balk naar Sneek, was de brief, voorzien van het postmerk Balk, te Sneek op het postkantoor bezorgd, doch is, volgens kennisgeving van den heer K. DOMINE, niet aan het adres besteld.

— Eergisteren is voor het provinciaal geregtshof van *Drenthe* behandeld de zaak van den heer mr. J. A. WILLINGE GRATAMA, redacteur der *Provinciale Drentsche en Asser Courant*, appellant van een vonnis, gewezen door de arrondissements-regtbank te Assen (en vroeger door ons medegedeeld), waarbij hij, ter zake van een artikel in genoemd dagblad, 't welk werd beschouwd laster te bevatten tegen den heer F. J. ZIJLKER, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal uit de provincie Groningen, is veroordeeld tot cellulaire gevangenisstraf van 3 dagen, *f* 100 boete en de kosten van het geding. Het openbaar ministerie, waargenomen door den procureur-generaal, den heer mr. B. SERVATIUS, eischte de vernietiging van 't vonnis, waarvan appel; voorts dat het hof, op nieuw regtdoende, den beklaagde zal schuldig verklaren aan het hem ten laste gelegde feit en te dier zake veroordeelen tot geldboete van *f* 1000 en de kosten van het geding. De uitspraak is bepaald op Donderdag a.s., te 1 uur.

— De *Echo Univers.* deelt mede, dat eene vereeniging van Fransche, Engelsche en Amerikaansche kapitalisten, vertegenwoordigd door den graaf *d'Avigdor* en den graaf *Hamel de Valdouer*, van de Nederlandsche regering heeft verzocht magtiging om in Nederland, onder den naam van *Hollandsche Crédit mobilier*, eene naamlooze vennootschap op te rigten met een kapitaal van honderd millioen francs, verdeeld in 200,000 aandeelen van 500 francs ieder.

Zoodra de bedoelde compagnie de verlangde magtiging zal hebben verkregen, zal zij zich toeleggen op de bevordering van alle werken van openbaar nut, als: kanalen, spoorwegen, vergrooting en uitlegging van steden, ontginning van braak liggende gronden, en over het algemeen van al hetgeen bijdragen kan zoo tot uitbreiding van nijverheid, landbouw en koophandel en tot verbetering van het lot der arbeiders.

De eerste reeks van aandeelen, waarvan reeds een groot gedeelte is ingeschreven door de talrijke stichters der maatschappij, zal geplaatst worden te Londen en te Parijs. Voor de beurzen van Amsterdam en Rotterdam zal echter bestemd blijven zoodanig getal aandeelen als door de Hollandsche huizen, die aan den zetel der maatschappij geaccrediteerd zijn, vooraf verlangd mogt worden.

De regering heeft thans haar nieuw ontwerp van wet op de nationale militie aan de leden der Tweede Kamer ter overweging toegezonden, met toelichtende memorie.

Dit uitgebreide ontwerp is zaamgesteld uit 223 artikelen, terwijl de memorie van toelichting is onderteekend door de ministers van binnenl. zaken, oorlog en marine.

De voornaamste bepalingen van dit ontwerp komen hierop neder: In Nederland bestaat, in gevolge art. 180 der grondwet, eene nat. militie, bestemd, om gezamenlijk met de vaste zee- en landmagt te dienen tot handhaving der onafhankelijkheid van den staat en tot beveiliging van zijn grondgebied. De militie wordt zaamgesteld zoo veel mogelijk uit vrijwilligers; bij gebrek daarvan wordt zij voltallig gemaakt door loting uit de ingezetenen, die op den 1sten Januarij van dat jaar hun twintigste jaar zijn ingetreden. De militie-pligtigheid duurt te land 5 en ter zee 4 jaren, terwijl de sterkte van de militie in vredestijd wordt bepaald op 55,000 man.

Van iedere ligting kan een gedeelte voor de dienst ter zee worden bestemd, het getal van 800 man in vredestijd niet te boven gaande.

Alle ingezetenen, die op den 1sten Jan. van elk jaar hun 19de jaar zijn ingetreden, moeten zich tusschen den 1sten en 31sten Jan. van dat jaar bij het bestuur hunner woonplaats ter inschrijving aanmelden.

Overigens bevatten deze artt. veel van de bestaande wet. Alleen wordt nog in de overgangsartikelen gezegd: De gewone diensttijd van de miliciens der ligting van 1852, welke in 1857 eindigt, wordt met één jaar verlengd. Zij worden echter in dat jaar alleen in geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden in werkelijke dienst opgeroepen. De miliciens, behoorende tot de ligtingen van 1853, 1854, 1855 en 1856 zullen, op gelijken voet, door eene voor elke ligting jaarlijks voor te dragen wet tot langere dienst worden verpligt.

Op de lotelingen, die onder vroegere wetten plaatsvervangers hebben gesteld, blijven de bij die wetten voorgeschreven verpligtingen rusten. Bij eene nieuwe vervanging is de loteling echter verpligt een persoon te leveren, die de vereischten bezit, door de tegenwoordige wet van eenen plaatsvervanger gevorderd.

De broeders van hen, die zich vóór het in werking treden dezer wet door een plaatsvervanger of nommerverwisselaar hebben doen vervangen, houden aanspraak op de vrijstelling, aan de dienst door plaatsvervanging of nommerverwisseling volgens de vroegere wetten verbonden.

Overigens bevat de memorie van toelichting de volgende belangrijke opmerkingen:

Bij het zamenstellen van dit ontwerp is de regering van het beginsel uitgegaan, dat het wenschelijk was, de bestaande wetsbepalingen omtrent de nationale militie zooveel mogelijk te behouden. Die bepalingen toch zijn gedurende een tijdvak van meer dan vijfendertig jaren, afwisselend in tijden van vrede en van oorlog, in werking, en de uitkomsten zijn over het geheel vrij voldoende bevonden, terwijl de ingezetenen met hunne verpligtingen ten deze bekend en daaraan gewoon zijn geworden. De veranderingen, welke worden voorgesteld, bestaan dan ook hoofdzakelijk in de zoodanigen, die uit de nieuwe of gewijzigde bepalingen van de grondwet voortspruiten, of naar de ondervinding heeft geleerd, noodzakelijk en nuttig zijn te achten.

Na de aanwijzing van het standpunt, waarop de regering zich bij het ontwerpen dezer voordragt geplaatst heeft, oordeelt zij het gepast van hare zienswijze omtrent de voorgenomen nadere wettelijke regeling van de dienst bij de schutterijen te dezer plaatse eenige mededeeling te doen.

Eerstens zal er een beter verband dan tot hiertoe heeft bestaan tusschen de nationale militie en de schutterijen worden daargesteld, door het dadelijk doen aansluiten van de eene dienst aan de andere.

Thans ligt er tusschen het tijdstip van het ontslag uit de dienst bij de militie en dat der inschrijving voor de schutterij eene tijdruimte van meer dan een geheel jaar. In het vervolg zal er een onmiddellijke overgang uit de dienst der militie in die der schutterij plaats hebben. Hierdoor zal als het ware eene voortzetting van dienst ontstaan, en de schutterijen zullen op die wijze jaarlijks een aanzienlijken toevoer van welgeoefende en aan orde en tucht gewone manschappen bekomen, die daarvan eene belangrijke kern zullen uitmaken.

Ten einde verder het tweeledig doel, waarmede de schutterijen volgens de grondwet worden opgerigt, — verdediging des vaderlands in tijd van gevaar en oorlog, en handhaving der inwendige rust ten allen tijde — te bereiken, moet de tegenwoordige getalsterkte worden vermeerderd en de zamenstelling en inrigting der schutterijen op eene betere wijze worden geregeld.

De dienstpligtige leeftijd, thans op 25 jaren gesteld, zal worden verhoogd. Dienstpligtig zullen zijn in den regel al de ingezetenen, vallende in den leeftijd door de wet te stellen; de loting, thans bestaande, zal niet worden behouden. De dienstpligtigen zullen worden verdeeld in klassen van oproeping, naar gelang van leeftijd en van maatschappelijke of huiselijke omstandigheden. De oefeningen bij de schutterijen, zoowel praktisch als theoretisch, zullen uigebreid en bepalingen gemaakt worden, waardoor de handhaving van orde en krijgstucht zal worden verzekerd.

De regering houdt zich overtuigd, dat door eene herziening der wet op de schutterijen en hare inrigting overeenkomstig de aangegeven beginselen, dat gedeelte van 's lands verdedigingskrachten aanmerkelijk zal worden versterkt, en beter dan thans aan zijne roeping zal kunnen voldoen; maar zij is tevens van oordeel dat dit niet mag, noch kan leiden tot eene vermindering der permanente strijdkrachten van het rijk.

Het leger moet als de kern beschouwd worden, om welke in tijden van gevaar de volkswapening, hier de schutterijen, zich vereenigt, en al mogt door de nieuwe maatregelen de schutterij een meerderen graad van geoefendheid bereiken, zij zal nimmer in tijden van gevaar en oorlog den steun kunnen ontberen dien zij in het leger behoort te vinden, noch in gewone tijden de diensten kunnen verrigten waartoe het leger wordt geroepen, en welke het in zijne tegenwoordige zamenstelling en sterkte niet dan met de grootste inspanning in staat is te vervullen.

KUNSTNIEUWS.

De kermis is thans in vollen gang en allerlei vermakelijkheden lokken des avonds het publiek naar de tenten heen. Onder deze wel het meest de schouwburgtenten van de heeren DUPORT en VAN LIER. De eerste is Donderdag avond geopend en werd toen ten tooneele opgevoerd *de Markiezin de Senneterre*, tooneelspel in 3 bedrijven, en *de Oudoom en zijn Nichtje*, vaudeville in 1 bedrijf, beide naar het Fransch. Wij hadden reeds dadelijk gelegenheid met genoegzaam alle leden des gezelschaps weder kennis te maken en die vernieuwde kennismaking is niet ten hunnen nadeele uitgevallen. De stukken werden met losheid en bevalligheid afgespeeld en vooral de jonge jufvrouw SAMÉTHINI scheen ons toe in het afgeloopen jaar vele vorderingen gemaakt te hebben in de tooneelspelkunst. Men zij er evenwel op bedacht haar gedurig opmerkzaam te maken op het platte in hare uitspraak, 't welk den toehoorders meer hinderen zal, naar mate zij ouder wordt. Door oefening kan zij zeker ook dit gebrek wel te boven komen. — Dat onze stadgenooten eene gunstige opinie blijven koesteren over de voorstellingen door dit gezelschap gegeven, en ook gedurende deze kermis hier eene gepaste uitspanning willen zoeken, bleek reeds dadelijk uit de talrijke opkomst. Het zal aan de directie, door eene goede keuze van stukken, niet moeijelijk vallen ook verder de menigte naar dezen schouwburg te lokken.

Gisteren avond was dan ook de salon niet minder bezet en de toeschouwers vonden gelegenheid om in het belangwekkend drama *de Lijfeigene of de Mijnwerkers van Trogolff*, mevr. KLEINE weder in al het kunstvolle van haar spel te bewonderen. De hoofdrol werd in dit stuk vervuld door den heer VINK, en de wijze waarop hij die vervulde is boven onzen lof verheven.

Het gezelschap van den heer VAN LIER gaf gisteren avond zijne eerste voorstelling. Tot opening van het tooneel werden opgevoerd *de Amsterdamsche straatvogels*, volks-blijspel met zang in vier bedrijven, door den heer ROSIER FAASSEN, een der verdienstelijkste leden van dit gezelschap, en *Hij is niet jaloersch*, blijspel in een bedrijf, naar het Hoogduitsch. De strekking van het eerste stuk was, een aanschouwelijk beeld te geven van het in vele opzigten zoo eigenaardige Amsterdamsche volksleven, en het stuk was werkelijk niet van verdiensten ontbloot. Intusschen viel het blijspel meer in onzen smaak, vooral door den boeijenden dialoog, die daarbij van het begin tot het einde werd volgehouden. Wat de opvoering betreft, gelooven wij te mogen verzekeren, dat alle toeschouwers ten hoogste voldaan waren. Mevrouw VAN LIER, de heeren B. VAN LIER, SPOOR, B. LORJÉ en de bovengenoemde FAASSEN zijn inderdaad verdienstelijke acteurs, die zich op eene meesterlijke wijze van hunne taak hebben gekweten. Ook de zangkunst wordt hier niet verwaarloosd; ja zelfs hebben onderscheidene leden het daarin tot eene belangrijke hoogte gebragt. Wij wenschen den directeur dan ook een talrijk bezoek toe in zijne ruime en fraai ingerigte tent, en kunnen de bezoekers verzekeren, dat zij hier een' genotvollen avond zullen doorbrengen. Vooral vertrouwen wij, dat het tegen Maandag avond aangekondigde stuk, *Het beleg van Groningen in* 1672, de belangstelling van Groningens ingezetenen zal opwekken. Dit tooneelstuk immers, dat, naar wij hopen, door de bewerking van den talentvollen heer FAASSEN in kunstwaarde zal verhoogd zijn, zal voorzeker buitendien ook de geschiedkundige herinneringen van den met hunne vaderstad ingenomene bewoners verlevendigen.

Ten slotte moeten wij nog een enkel woord hier bijvoegen tot lof van het goed bezette muzijkorkest in dezen salon, onder directie van den ook als componist bekenden heer J. M. COENEN. De uitvoering der stukken liet niets te wenschen over.

CORRESPONDENTIE.

Van eene bestendige lezeres onzer Courant ontvingen wij een stuk, houdende de klagt, dat bij vele bakkers het wittebrood niet zoo veel grooter is geworden, als men kon verlangen ten gevolge der afschaffing van de belasting op het gemaal en de verlaagde prijzen van de tarwe; — dat eveneens de koek niet grooter is, die, bij het pond verkocht, even duur als vroeger blijft, — en dat almede de stijfsel niet wordt afgezet, ofschoon thans veel duurder dan toen vroeger de tarweprijs den tegenwoordigen stand had. — Door deze mededeeling vermeenen wij genoegzaam voldaan te hebben aan de bedoeling van de bestendige lezeres.

— Voor de plaatsing van eene mededeeling omtrent de salons van de heeren DUPORT en VAN LIER was het reeds te laat.

— Het artikel *Onderwijs* kan niet geplaatst worden zonder naam van den Schrijver.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 17 *Mei*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{3}{4}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{13}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	94.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$79\frac{9}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$40\frac{11}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$85\frac{5}{8}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$80\frac{3}{8}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$24\frac{15}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$40\frac{3}{8}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{3}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{1}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	$83\frac{1}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	91.
Dito 6de serie	» 5	»	$91\frac{11}{16}$.

De beurs sloot in eene vaste stemming.

LONDEN, 17 *Mei*. Consols 94.

PARIJS, 17 *Mei*. Fransche 3 pCt. 75.50.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 26sten Mei, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 1ste district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier, in het openbaar, bij enkele inschrijving worden aanbesteed: *Het aanleggen van eenen grindweg in de gemeente Uithuizen.*

De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl het bestek op de gewone plaatsen ter lezing zal liggen en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te Groningen.

— De aanbesteding, welke den 8sten dezer heeft plaats gehad, door de voedingscommissie van het 2de bat. 7de reg. inf., van rundvleesch en vet, ten behoeve van gemeld bataljon en waarop *twee* biljetten waren ingekomen en toen geen approbatie is verleend, is thans gegund aan den vleeschhouwer J. L. SCHAAP, alhier, voor 46 cents het Ned. ℔.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 15 Mei, *Franken* Janna Adriana, Suriname.

TEXEL 14 Mei, *Jansen* Factory, Banjoew.; *Fortuin* Cornelia en *Stenders* Stad Workum, Londen; — 15 *van Oosteroom* Julie Claire, Bat.; *Barkey* Zeemanshoop, Banjoew.; *Scherpbier* Argo, Bahia; *Nolles* Calypso en *Sieenveld* Willem en Carel, Sur.; *Nieveen* Antje, Triest; *Hansens* de Hoop, Savanah; *Bosker* Ida Jacoba, Alicante; *Dekker* het Vertrouwen, Cadix; *Timmer qq.* Christ. Agatha, Banjoew.; *Zeilemaker* Cuba, Suriname; *Dommering* Fivel, Galatz.

HARLINGEN 11 Mei, *Ruiten* Verwachting, Newc.; — 12 *Holstein* Vriendschap en *Rasker* Johanna, Dantzig; — 13 *de Boer* Willem en *Hoedemaker* Onderneming, Dantzig; *de Boer* Boreas, Newc.

HELVOET 14 Mei, *Muller* de Zwarte Zwaan en *Smits* Formosa, Banjoew.; *Alcock* Admiraal Windham, Guernsey; *Popken* Johanna en Louiza, Sunderl.

BROUWERSHAVEN 14 Mei, *Veltman* Jeannette en Cornelia, v. Banjoew. n. Dordr.; *Brouwer* Aurora, v. Triest n. Rott.

VLISSINGEN 13 Mei, *Rink Fijn* Nijverheid, Konst.

RANGOON 10 Maart, *de Weerd* Philotaxe, Calcutta; — 12 *de Ruiter* Ambiorix, Antwerpen.

MOULMEIN 7 Maart, *Haselhoff* Odelia Margar. en 18 *Kley* Japara, Rotterdam.

AKYAB 20 Maart, *Leeflang* Stella Maris en 22 *van Calcar* Helena Christina, Rott.

BOSTON 28 April, *Meermans* Amerika, Rott.

GALATZ 30 April, *v. d. Wal* Johan Wilbrand, Konst.

KONSTANTINOPEL 26 April, *Teensma* Reintje, v. Galatz n. Falm.

TRIEST 9 Mei, *Veling* Hermanna en 10 *Rijkens* Jantina Annech., Amsterdam.

HAVRE 11 Mei, *Meijer* Mentor, Dantzig.

DEAL 13 Mei, *Wessels* Elisab. Machtelina, v. Liverpool n. Nerva.

Bij DOUVRES 12 Mei, *de Wilde* Twee Gezusters, v. Rott. en *Kunst* Ary Scheffer, v. Dordr., beide n. Batavia.

Bij FOLKESTONE 11 Mei, *Lovius* Trekvogel, v. Bordeaux n. Petersb.

FALMOUTH 13 Mei, *Kruisinga* Sphynx, Montevideo; — 14 *Groeneveld* Prinses Amélia, v. Bahia n. Rott., alles wel aan boord.

LIVERPOOL 12 Mei, *Boon* Arentina Roelfina, Santander.

NORTH SHIELDS 10 Mei, *v. d. Veer* Twee Gebroeders, Harl.; *Roelfsema* Roelfina Gesina en *Sprik* Juliana Louisa, Hamburg; — 12 *den Breems* Fortuna, Vlaardingen.

IPSWICH 10 Mei, *Bakker* Reena, Gron.

HAMBURG 14 Mei, *Klein* Vr. Maria Magdalena, Termunterzijl.

HARBURG 10 Mei, *Giezen* Jufvr. Hillegonda, Liverp.

KIEL 13 Mei, *Schaap* Geerdina Geertruida, v. Amst., is naar Flensburg vertrokken.

MEMEL 9 Mei, *Stutvoet* Annechina Hermina, Greenae.

BOLDERAA 8 Mei, *van Vliet* Courier, Vlaard.; — 9 *Engelsman* Dina Marchina, Stettin; *Drewes* Afiena Hillechina, Memel.

GOTHENBURG 9 Mei, *Stomp* Antje Jansen en *Koning* Johanna Marchiena, Malmö.

KOPPENHAGE 10 Mei, *v. d. Sloot* Wilhelmina, Rott.

NIJBORG 7 Mei, *Koops* Lammegina, v. Callundborg n. Rusland; *Valomstra* Alida, v. Stettin n. Aarhuus.

HOLTENAU 10 Mei, *Bolhuis* Gezina, v. Stettin n. Gron.; — 11 *Kramer* Agatha Jacobina, v. Stettin n. Amsterd.; *Forma* Frouke, v. Koningsb. n. Amst.; *Prins* Heiko Prins, v. Windau, *Heins* Domina en 12 *Gnodde* Sophia, Dantzig, alle 3 n. Bremen; *Feddes* Trientje en *Heikstra* Anna, v. Dantzig n. Oldenburg; *Lukkien* Magretha Wilhelm., n. de Wezer, *Bontekoe* Vr. Geertruida, n. Elsfleth en *Mugge* Martha, n. de Eems, alle 3 v. Dantzig.

RENDSBURG 8 Mei, *Eisinga* Martinus Heere en 9 *de Vries* Zwaant. Margrietha, v. Rostock n. Londen; *Broekema* Afina, v. Pillau n. de Wezer; — 10 *Kramer* Rensina en *Klein* Pieterdina Marchiena, v. Stettin n. Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 14 Mei, *van Sluis* Tjakina, Aarhuus; *Forma Jr.* Jantje, Leer; — 16 *Visser* Catharina Maria, Petersb.; *de Boer* Tweelingen, Hamburg.

TEXEL 13 Mei, *Valk* Argo, Lulea; — 14 *Schulte* Concordia, Petersb.

VLIE 12 Mei, *Zuiderduin* Anna Maria, Archangel; *Knoll* Catharina, Petersb.; *Doewes* Geerdina, Riga; *Mulder* 3 Gezusters, Aarhuus; *de Groot* 3 Gezusters, *Visser* Fredrik Hendrik, *Feninga* Agatha, *de Jong* Margaretha Hendrika en *Pothuis* Thia, Osterrisöer; *Smit* Antje, Oudsoen; — 13 *Meijer* Maria, Archangel; *Nagel* Afina Albertina, Dantz.; *Koning* Jonge Willem, Tonningen; *de Jonge* Roelfina, Noorw.; *Feddes* Meta Gezina, Hamburg; — 14 *Zeijlinga* Agatha, *Hagedoorn* Cornelia Catharina en *Wolthekker* Elisab. Ruardi, Petersb.

MAASSLUIS 14 Mei, *Meijer* Courier, Archangel.

AKYAB 22 Maart, *Tjebbes* Catharina Johanna, Amst.

FALMOUTH 12 Mei, *Dekker* Henriëtte Louisa, Konst.

HAMBURG 14 Mei, *Schoon* Jacobus Cornelius, Delfzijl; *Hazewinkel* Prudence, Rusland; *Stuit* Margar. Gezina, Koningsb.

BREMERHAVEN 12 Mei, *Joosten* Jantina, Altona; — 13 *Wijnstok* 4 Gebroeders en *Jacobs* Stad Leer, Amst.

SWINEMUNDE 11 Mei, *Kramer* Agatha Jakobina, Amst.

RUGENWALDE 8 Mei, *Mulder* Hiskea en *Stuitje* Christ. Joh., Riga.

DANTZIG 9 Mei, *Schuur* Agatha, Harlingen.

GOTHENBURG 3 Mei, *Wijbes* Vriendschap, Holland; — 8 *Tolner* Zeemeeuw, Archangel.

BERGEN 5 Mei, *Potjewijd* Alida Elisabeth, Riga.

PILLAU 12 Mei, *Vosman* Wilmina, Arnsberg; *Tent* Maria en *van Lier* Reintje Willemina, Petersb.

Zeilklaar.

LONDEN 12 Mei, *de Groot* Zeldenrust, Petersb.

NEWCASTLE 10 Mei, *Mulder* Harmina, Petersb.

KOPPENHAGE 9 Mei, *Staal* Tjadda en *Mellema* Jacobus Anthony, Riga.

STOCKHOLM 8 Mei, *van Sluis* Annegina, Oostzee.

In lading.

LIVERPOOL 12 Mei, *v. d. Ley* Albert van Panhuys, Petersb.

STOCKHOLM 6 Mei, *Kramer* Harmonie, Noordzee; — 7 *Kuiper* Engelina Petronella, Holland; *Visser* Johanna Petronella, Oostzee; — 8 *Meihuizen* Jantje Nanninga, Petersb.

— GRONINGEN, 15 Mei. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Tjetska, kapit. *A. H. Drewes*, v. Veendam, m. ballast naar Archangel, en het brikschip Hermanus Isaäk, kapit. *A. H. Braunstahl*, n. Archangel; den 16den het schoonerschip Cornelia en Alida, kapit. *v. Watum*, v. Appingedam, m. boonen n. Hull.

ZOUTKAMP, 16 Mei. Binnengekomen 14 Mei, *van Dalen* Eendragt en *Kramer* Annette Cathalina, Newcastle.

Vertrokken 15 Mei, *Lupkes* Vrije Handel, Archangel.

Zeilklaar 15 Mei, *van Duinen* Annegina, Londen; — 16 *Ruhaak* Zeven Sterren, Archangel.

DELFZIJL, 15 Mei. Binnengekomen 11 Mei, *Harmsen* Vaarwel, Bremen; *Erenius* Dorothea, Leer; *Rozeboom* Helena Johanna, Emden; *Schutte* Vaarwel, de Wezer; — 12 *Donga* Helena, Dantzig; *de Jonge* Jan Freesemann, *v. d. Werff* Udo Frederik, *Bracht* Juffer Esse Menninga en *van Ingen* Anna Geertruida, Pekela.

Vertrokken 12 Mei, *Albers* Geziena Helena, *Feiken* Catharina, *de Jonge* Jantiena Engelina, *Schelts* Catharina en *Leeuw* Anna Afina, Noorwegen.

SCHIERMONNIKOOG, 13 Mei. In de jongst verloopene dagen zijn alhier aangespoeld en door den burgemeester onder beheer genomen, vijf vaten teer, gemerkt E. O. S., volgens vermoeden afkomstig uit een schip dat reeds voor eenigen tijd in de nabijheid verongelukt is.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

11 Mei. *Leuning*, Battruida Battruida, v. Elbing n. Engel., m. lijnk.
Kramer, Sophie, v. Amst. n. Petersb., m. hout.
Klasen, Elisabeth, v. Hamburg n. de Oostzee, m. ballast.
12 —— *Schuur*, Agatha, v. Dantzig n. Harlingen.
Konterman, Vr. Renske.

De wind den 11 Mei O., O.Z.O.; den 12den O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 16 Mei, *Groote* Zorgvliet, Banjoew.

BRIEL 15 Mei, *Kal* Zeevaart, Reval.

VLISSINGEN 14 Mei, *Kuwert* Vasco de Gama, Callao.

BREMERHAVEN 13 Mei, *Greefkes* Magdalena, Batavia.

HAVRE 13 Mei, *Oldenburger* Johanna, Galatz.

ALEXANDRIA 25 April, *Hooghoudt* Hillegina, Malta.

GALATZ 29 April, *de Boer* Epimachus, Konst.

SYDNEY 12 Febr., *Landweer* Capella, Melbourne.

RANGOON 16 Maart, *Ganswijk* Billiton en *Adriaans* Catharina, Rott.; — 20 *van Duijn* Marinus en Willem, Zierikzee; — 22 *Bus* Voorwaarts, *Ouwehand* Luctor et Emergo en *Ihner* Wilhelm., Akyab; — 25 *Kock* Goed Vertrouwen, Rott.

COLOMBO 9 April, *de Vries* Europa, Mayalto.

MAURITIUS 4 Maart, *Verhey* Delfshaven, Callao.

Vertrokken.

AMSTERDAM 16 Mei, *Swart* Senior, Bat.; *Masdorp* Hermanus Franciscus, Suriname; *Ouwehand* Preciosa, Lissabon; *Lever* Jantina Ikiena, Petersb.; *Meijer* Wobbina Catharina, Bergen.

VLIE 14 Mei, *Kooiman* Onderneming, Riga; *Veldhuizen* Helena, Koningsb.; *Visser* Zaanstroom, Rugenwalde; *Pybus* Elisab., Oudsoen.

ANTWERPEN 14 Mei, *Gort* Wubbina Venema, Lubeck; — 15 *Duintjer* Catharina, Petersb.

HARWICH 13 Mei, *v. d. Meer* Corn. Jacoba, v. Havre n. Stett.

IBRAIL 24 April, *de Lange* Westerkwartier, Queenstown.

AKYAB 25 Maart, *Ouwehand* Walcheren, Vliss.; *Legger* Jan van Hoorn, Bat.; — 28 *Schaap* Jacoba, Rott.

RANGOON 22 Maart, *v. Aalborg* Kortenaar, Falm.; — 29 *v. Wulven* Maria, Rott.

PILLAU 13 Mei, *Rosema* Engelina Jant., Petersb.

Zeilklaar.

LONDEN 13 Mei, *Blok* 4 Gesusters, Petersb.; — 14 *Huisman* Hendrika, Arch.

LIVERPOOL 13 Mei, *Borst* Jacobus, Petersb.

229ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

3de Lijst. No. 15870, 16355 en 16437 ieder f 1000; no. 10959 f 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 16 *Mei.*

TARWE.		GERST.		
Oude	70 ℔ f	Winter	52 ℔ f 5,30	Zw. Voer 40 ℔ f 3,20
N.Oml.1855	68 - 11,25	-	54 - - 5,70	- - 42 - - 3,40
- -	70 - - 12,00	-	56 - - 6,10	- - 44 - - 3,65
- -	72 - - 12,75	Zomer	54 - - 5,20	BOONEN.
- Old.	66 - - 10,10	-	56 - - 5,60	Paardeb. f 5,50, f 6,25,50,75
- -	68 - - 10,85	Knobbe	60 - - 6,30	Gr. Erwt. f
- -	70 - - 11,60	-	62 - - 6,70	Graauwe dito f
- -	- -	HAVER.		ZADEN, ENZ.
ROGGE.		Dikke	36 ℔ f 2,90	Old. Koolz. f
Inl.	62 ℔ f 7,90	-	38 - - 3,10	Oml. dito f
-	64 - - 8,50	-	40 - - 3,30	N. Aveelz. f
-	66 - - 9,00	-	42 - - 3,50	Zomerzaad f
-	68 - - 9,50	-	44 - - 3,65	G. Mosterdz. f
BOEKWEIT.		-	46 - - 3,80	Lijnzaad f
Gr. Zd.	64 ℔ f 7,90	-	48 - - 3,95	Dederzaad f
- -	66 - - 8,30	-	50 - - 4,15	Gr. Gort f 8,50, f 9, f 9,50
- -	68 - - 8,70	W. Voer	36 - - 2,80	Parel dito de 100 ℔ f tot f
Zw. -	64 - - 7,70	- -	38 - - 3,00	Raapolie per vat f 46
- -	66 - - 8,10	- -	40 - - 3,20	
Veen	64 - - 7,60	Zw. -	36 - - 2,80	
-	66 - - 8,00	- -	38 - - 3,00	

De handel in Granen was heden over 't geheel niet driftiger. Tarwe met weinig handel. — Rogge iets lager afgaande. — Boekweit genoegzaam als voren. — Gerst prijshoudend. — Dikke Haver iets lager; Voer in een doen. — Zwarte iets hooger. — Boonen met minder kooplust. — Gort in een doen.

ROTTERDAM, 15 *Mei.* Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kleefs. f 450; 160 ℔ dito f 440, f 445; 154 ℔ Rijn f 400 bij partij; 152 ℔ dito f 410. — Rogge: 147, 150 ℔ Amerik. f 300, f 315; 147 ℔ Mecklenb. f 300; 142 ℔ Pommer f 275; 143 ℔ Zweedsche f 295 bij partij; 144 ℔ Arch. f 305. — Boekweit: Rozend. op 142 ℔ f 280; Holst. f 268.

LEEUWARDEN, 16 *Mei.* De aanvoer van Granen was heden gering en de stemming veelal geanimeerd, zoodat er voor de meeste artikelen hoogere prijzen werden bedongen. Tarwe ging 30 cents hooger minder vlug van de hand, puike f 13,20,60; knappe f 12,40,70; ordinaire f 11, f 12. Puike roode f 12,75, f 13,50. — Rogge alleen aan dadelijk benoodigden 30 à 35 cents hooger verkocht. Inl. f 9,25,90. — Boekweit aan gebruikers tot 35 cents hooger verkocht, Vries. zand f 8,95, f 9,15. — Winter-Gerst tot eene kleine verhooging met goeden handel; puike f 5,35, f 6,00. Zomer, puike f 5,10,25, ligtere soorten f 4,25 tot f 4,75.

AMSTERDAM, 16 *Mei.* Poolsche Tarwe in een doen, roode wat hooger: 127 ℔ o. witb. Pools. f 583; 127 ℔ o. b. dito f 560; 128 ℔ o. en n. dito f 555; 129 ℔ ger. dito f 550; 127 ℔ Norder f 395; 128 ℔ Rijn f 400; 129 ℔ Ibrail f 342; 123 ℔ Egypt. f 260. — Rogge tot vorige prijzen aan cons.: 123 ℔ o. Pruis. f 326; 123, 124 ℔ Amerik. f 310, f 314; 120, 121 ℔ o. Pommer f 285, f 288; 123 ℔ n. dito f 294; 119 ℔ Arch. f 300; 120 ℔ fijne Zweedsche f 292; 115, 117 ℔ n. Inl. f 272, f 284. — Gerst ruim prijshoudend: 112, 113 ℔ Deensche f 223, f 230; 108 ℔ Inl. Chevalier f 223; 101 ℔ Friesche Winter f 192; 105 ℔ dito Zomer f 186. — Haver prijshoudend: 75 ℔ Voer f 115. — Boekweit f 3 hooger en wel te plaatsen: 123 ℔ Nijkerk. f 281; 122 ℔ Gordijker f 275 aan de Zaan; 117, 119 ℔ Veen f 250, f 256; 118 ℔ Holst. f 257.

Koolzaad op het najaar 1 p. vl. hooger; Holst. 68 p. vl.; Deens. 69 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 70 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110, 111 ℔ oud Rigasaai f 310, in veiling; 110, 111 ℔ Riga f 9⅝, ½ per mud. — Raapolie dadelijk lager afgegeven, op levering van het najaar daarentegen willig: op 6/w. f 46; vlieg. f 44,75; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 39,50 a f 39,75. — Lijnolie op levering van het najaar hooger betaald: op 6/w. f 33,75; vlieg. f 32,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 31,25 a f 31,50.

LONDEN, 14 *Mei.* Er waren heden niet vele koopers ter graanmarkt. Een gedeelte der inl. Tarwe, die van eergisteren was overgebleven, werd tot de notering van dien dag afgezet. Vreemde ging slechts bij kleinigheden van de hand. In overige graansoorten ging bij vorige prijzen weinig om.

Van den 16*den*. In granen was heden zeer weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 20 *Mei.* De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort ½ ton f 21.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 16 *Mei.* De aanvoer van rundvee was heden groot, doch de handel ging niet vlug van de hand; de vaalmelkten waren van 12 tot 16 cents de 5 ons. De aanvoer en handel in schapen was vlug en de prijzen waren van f 10 tot f 13; lammeren van f 2,50 tot f 4. Varkens tamelijk ter markt, doch de handel flaauw van f 16 tot f 36; biggen van f 4 tot f 12.

TOLBERT, 15 *Mei.* Op de algemeen vermaarde veemarkt waren 940 stuks aangevoerd, die bijna allen tot goede prijzen zijn verhandeld; alleen in vaalmelken was de vraag minder dan men zich had voorgesteld.

LONDEN, 16 *Mei.* Aan de veemarkt waren heden aangevoerd: 880 runderen 4780 schapen, die tot iets hoogere, en 150 kalveren, die tot veel hoogere prijzen werden verkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 16 *Mei.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $63\frac{9}{16}$, $63\frac{11}{16}$, 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 75¼, $75\frac{15}{16}$, $75\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 94, $94\frac{1}{16}$, 94; O. I. Leening 4 pCt. 93¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 89, 89¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51¼, $51\frac{5}{16}$. — SPANJE, Onb. Stukken 1¼ pCt. 24¾, 24⅞, $24\frac{13}{16}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $40\frac{3}{16}$; Coupons-Bewijzen 5¼, $5\frac{9}{16}$; Amortisable Schuld 7¼. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45¼, 45¼, 45¼. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 103⅝, 103½, 103⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101⅞; Cert. 4½ pCt. 92½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83⅛, 83⅜; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 82⅝, 82⅞; Dito te Hamburg 5 pCt. 91, 81½; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 62½. — POLEN, Aand. m. Loting fl. 500 f 154.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 79, 79¼, 79⅜; Dito Nationale 5 pCt. 79¾, 80¼, $80\frac{5}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{9}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{9}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 84¼, 85⅛, 85; Oostenr. Bank-Act. f 1308; Pruiss. Loten f 198½; Braz. 5 pCt. 97⅛; Dito v. 200 £ 97½; Dito 1843 5 pCt. 96⅛; Mexik. $21\frac{13}{16}$, 22, 22; Dito Onb. $21\frac{13}{16}$, 22, 22; Peru 4½ pCt. 75¾; Gren. 16⅞; Dito Uitg. 7, $\frac{1}{16}$; Venez. 28¼; Dito Onbep. 28¼; Dito Uitg. $12\frac{13}{16}$; Fransch-Oostenr. Spoorw. 141, ½; Dito Orig. 140, ½; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 90½, ¾; Dito 6de Serie 90⅞, $91\frac{5}{16}$, $91\frac{5}{16}$; 5 pCt. Eng. Russen 96¼; 5 pCt. Thes. Amst. 102¼.

Voor de meeste soorten van Holl. fondsen vertoonden zich heden vele koopers, waardoor zij zich op nieuw in prijs verbeterd hebben. — Van vreemde effecten waren Russ. en Oostenr., bij geanimeerde affaire, insgelijks gunstiger gestemd. — Spaansche, Portug. en Mexik. prijshoudend. — Oostenr. Cred. f 280; Spaansche dito f 90, f 92; Sardin. dito f 87; Saksen Meininger dito f 49, f 50; Aand. Beijersche Spoorw. f 51, f 50, ¼.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 4½; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63⅝; Spaansche 1¼ pCt. $24\frac{13}{16}$ a ⅞; Binnenl. 3 pCt. $40\frac{3}{16}$; Metall. 5 pCt. $79\frac{7}{16}$ a ½.

ADVERTENTIEN.

Het **BESTUUR** der **SOCIETEIT DE HARMONIE** brengt ter kennis van de Leden:

1) dat het NIEUWE SOCIETEITS-GEBOUW **DONDERDAG** den 22sten Mei met een **CONCERT** en daarop te volgen **BAL** zal worden ingewijd;

2) dat het **CONCERT** een' aanvang zal nemen des avonds te *zeven uur*;

3) dat de TOEGANG tot het GEBOUW des avonds te *vijf uur* zal worden opengesteld;

4) dat de LEDEN *dien avond* voorzien moeten zijn van een *Diploma*, hetwelk tijdig aan ieder Lid zal worden toegezonden;

5) dat de Leden verzocht worden dit *Diploma* te bewaren, om ook later bij **buitengewone gelegenheden** als **bewijs** van **Lidmaatschap** te kunnen dienen;

6) dat de **Introductie** voor **dien avond** niet anders zal plaats hebben dan tegen betaling van **twee Gulden** per persoon, en dat ieder *Geïntroduceerde* eene **Toegangkaart** zal ontvangen;

7) dat eene COMMISSIE uit het BESTUUR *dien dag* des middags van twaalf tot twee uur in het Nieuwe Gebouw zal aanwezig zijn, om reeds dan aan de Leden *gelegenheid* tot *Introductie* van **Vreemdelingen** te geven;

8) dat de INGANG voor de RIJTUIGEN bij den *aanvang* van het CONCERT zal zijn door de *Zuidelijke* en bij het *einde* door de *Noordelijke Deur*;

9) dat de INGANG voor de VOETGANGERS zal zijn door de *Noordelijke Deur*;

10) dat de LEDEN, om den vermoedelijk zeer grooten toevloed van Bezoekers, beleefdelijk uitgenoodigd worden, *geene kinderen* mede te nemen.

Namens het Bestuur bovengenoemd:
B. D. H. TELLEGEN,
Secretaris.

*** De COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT in de Provincie *GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG den 14den Junij aanstaande, des morgens te 10 uur, in het OMMELANDERHUIS, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG EXAMEN**, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste VEERTIEN DAGEN vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

GRONINGEN, 16 Mei 1856.

De Provinciale Commissie voorn.,
En in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

*** VERGADERING van de LEDEN der AKADEMIE ***MINERVA***, op DINGSDAG den 20sten Mei 1856, te zes en een half uur, in het gebouw der AKADEMIE. REKENING van den Thesaurier.

Namens het Bestuur:
C. U. J. HUBER,
Secret.

SALON DES VARIÉTÉS
van J. E. DUPORT,

van ***Amsterdam***;
staande de wélingerigte **SCHOUWBURGTENT** op de **Groote Markt**, naast het **Stadshuis**.
Op MAANDAG den 19den Mei 1856:

DE KEERKRINGS-HOEVE,

Tooneelspel in zes Bedrijven, naar het Hoogduitsch.
Aanvang te 8 uur.

GRAND THEATRE DES VARIÉTÉS

ONDER DIRECTIE VAN
A. van LIER, J.zn.

MAANDAG den 19den Mei,
Eene eerste opvoering van:

HET BELEG DER STAD GRONINGEN in 1672,

oorspronkelijk Tooneelspel met Zang, door A. HOETINK, voor dit Tooneel bewerkt door ROSIER FAASSEN.

Vooraf:

Zwarte Piet,

Blijspel in 1 Bedrijf.

Op verzoek van eenige geachte habitués, de aanvang voortaan te 8 uur.

DINGSDAG:

Jocco, de Braziliaansche Aap.

Muzijk en Zang.

Door het **TYROLER GEZELSCHAP** van de Familie ***HOLZBERGER***, telken avond te tien uur, te beginnen MAANDAG a.s., in de BENEDENZAAL van de Wedw. P. J. DE JONGE, aan de Groote Markt.

D. Bakker,

bij de Korenbeurs, heeft de eer te berigten, dat gedurende de KERMIS-AVONDEN, in zijn ruim Boven-Lokaal door een **Hoogduitsch-Gezelschap *MUZIJK*** zal worden gemaakt en er op DONDERDAG, VRIJDAG en ZATURDAG den 22sten, 23sten en 24sten Mei, ***BAL*** zal worden gehouden.

Muzijk en Zang,

gedurende de **KERMIS**, alle AVOND te te negen uur, bij
P. A. L. MEURS SLUITER,
achter het Stadshuis.

MUZIJK EN BAL,

op **DINGSDAG** en **WOENSDAG** e.k., bij W. VAN DIJKUM, op den hoek van de Ooster- en Poelestraten.

Te beginnen op **ZATURDAG den 17den Mei**, zal door het **Gezelschap KLOBUS**, *in vereeniging met den* **Comique**, den Heer **MULLER**, uit *Berlijn*, alle dagen gedurende de **KERMIS, des morgens en des avonds, MUZIJK en ZANG** worden uitgevoerd ten Huize van den Koffijhuishouder **R. SWARTWOLT**, aan de Groote Markt.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

JOHANNES MESDAG,
van *Groningen*,
en
JULIANA AGATHA MESDAG.

BOLSWARD, 11 Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

JOHAN DE GRIENT DREUX,
Predikant te Ommelanderwijk, c.a.,
met
CATHARINA PETRONELLA FEENSTRA,
van *Beetgum*.

MENALDUM, 13 Mei 1856.
Eenige algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. J. V. C. WICHERS
met
E. RUARDI TRESLING.

SCHARMER, 13 Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. PH. BRAUNS,
van *Assen*,
met
G. RIGA,
van *Groningen*.

GRONINGEN, 15 Mei 1856.

*** Gehuwd:

H. E. VAN DUIJL
met
C. G. VAN SWINDEREN.

HATTEM, 15 Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

W. J. WAALKENS
met
C. TICHELAAR.

LOPPERSUM, 15 Mei 1856.

*** Getrouwd:

R. T. HUISMAN,
van *Noordbroek*,
met
H. D. EGGES.

NIEUWOLDA, 16 Mei 1856.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eenen welgeschapen ZOON ENGELTJE ENGELS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

H. J. BOUWERS,
Pred.

IELLENS, 14 Mei 1856.

*** Bevallen van een' ZOON G. H. NAUTA, geliefde Echtgenoot van

F. M. DIKEMA.

HOOGEZAND, 15 Mei 1856.

*** WIRDUM, 7 Mei 1856. Heden morgen ontsliep zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en ruim 4 maanden, onze teerbeminde Moeder JANKE DIDERICA CLOECK, Wed. wijlen den Weleerw. Zeer Gel. Heer W. BEEKHUIS, laatst Predikant te Garijp c. a.

TH. BEEKHUIS.
Namens het Stal gehuwde Kinderen.

*** Na eene langdurige ziekte en spoedig toegenomen verval van levenskrachten, overleed heden nog onverwacht te *Meppel*, de HoogWelGeboren Heer Jhr. Mr. E. J. Baron LEWE VAN MIDDELSTUM, *Kamerheer van Z. M. in buitengewone dienst, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en oud-Betaalmeester te Middelstum.*

MEPPEL, 11 Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons hartelijk geliefd, op een na jongste DOCHTERTJE, slechts 7½ jaar oud.

GRONINGEN, 13 Mei 1856.

J. B. MEDDENS.
A. A. C. MEDDENS,
geb. COOPS.

*** Nog treurende over het verlies onzer eenige Dochter, trof ons heden een tweede slag, daar het den Almagtige behaagde ook onzen dierbaren oudsten Zoon, JOHANNUS AUGUSTUS, na een smartelijk maar geduldig lijden van vier maanden, in den ouderdom van ruim eenendertig jaren tot zich te nemen.

ZUIDBROEK, 15 Mei 1856.

L. E. BIEBERICHER.
S. S. KLUGKIST.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons Zoontje CORNELIUS, in den ouderdom van ruim 7 jaren.

DELFZIJL, 15 Mei 1856.

J. J. BORST.

*** Na een langdurig lijden behaagde het den alleen wijzen God, om van mijne zijde door den dood weg te nemen, mijn' geliefden Echtgenoot THIES GERRIT DIJKHUIS, in den ouderdom van 43½ jaar, mij uit een elfjarig huwelijk nalatende 4 Kinderen, zijnde een hem in de eeuwigheid voorgegaan. Diep bedroefd over dit smartelijk verlies, wensch ik mij aan den wil van Hem te onderwerpen, wiens doen is wijsheid en liefde.

ENGELBERT, 16 Mei 1856.

J. W. WOLTERS,
Wedw. T. G. DIJKHUIS.

AANBESTEDING,

tot het BOUWEN van een LOGEMENTSGEBOUW met CONCERTZAAL en STALLING te *WINSCHOTEN*, waarvan de Bestekken zullen ter lezing liggen van af den 19den Mei tot en met den 2den Junij e.k., in de Logementen: te *Winschoten* bij Mejufvr. M. M. WISSEMANN; te *Leeuwarden* bij den Heer C. WITTEVEEN, en te *Groningen* bij den Heer UITHOF, aan de Groote Markt; en de Teekeningen ter inzage van af den 19den tot en met den 25sten Mei e.k. te *Winschoten* bij Mejufvr. WISSEMANN, en de overige dagen bij den Heer UITHOF te *Groningen*. De INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden van het Bestek, moeten franko ingeleverd worden aan het adres van den Heer B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, en den Heer J. MARIS, Architect te *Groningen*; kunnende bij laatstgenoemde DAGELIJKS, van af 12 tot 2 uur, de noodige inlichtingen verkregen werden.

*** De **DIRECTIE** van het **GENERALE ZIJLVEST *DER DRIE DELFZIJLEN*** gedenkt, onder nadere goedkeuring, op DONDERDAG den 29sten Mei aanstaande, in het ZIJLVESTERHUIS te *Delfzijl*, des voormiddags te 12 uur,

AAN TE BESTEDEN:

1) **Eenige REPARATIËN aan de Werken van het Generale Zijlvest, benevens het UITBAGGEREN van eenige plaatsen in het Damsterdiep.**
2) **ADIDEN van de GROOTE of DORPSTERZIJL, te Delfzijl, waaronder een Paar nieuwe STORMDEUREN; en**
3) **ADIDEN aan de SLOCHTER- en SCHARMERZIJL; alle drie met de LEVERANTIE van de benoodigde MATERIALEN.**

De Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele Inschrijving, overeenkomstig het laatste Artikel van de relative Bestekken, die ten Huize van Aanbesteding voornoemd ter lezing liggen.

Het AANWIJS dezer WERKEN zal worden gedaan door den Architect R. VAN BUUREN, op VRIJDAG den 23sten dezer, te *Delfzijl*, te twaalf uur, aan het ZIJLVESTERHUIS, en buiten *Delfzijl* den 24sten dezer, te beginnen des morgens te zeven uur, van uit het ZIJLVESTERHUIS.

DELFZIJL, 15 Mei 1856.

De Overste Schepper:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, Jz.

Aanbesteding.

Op VRIJDAG den 30sten Mei 1856, des namiddags te drie uur, zal, door de KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE te ***Vlagtwedde***, ten Gemeentehuize aldaar, in het openbaar, bij enkele Inschrijving, worden aanbesteed: **Het Bouwen van een' TOREN te *Vlagtwedde*, met bijlevering der Materialen;** zullende het Bestek en de Voorwaarden, van den 19den dezer af, aan het GEMEENTEHUIS te *Vlagtwedde* ter inzage der Gadingmakenden liggen.

AANBESTEDING,

tot het AFBREKEN van een WOONHUIS, en het BOUWEN van een PAKHUIS aan de Lage Der-A te *Groningen*; waarvan het BESTEK en de TEEKENINGEN ter inzage zullen liggen, van af den 20sten Mei tot en met den 3den Junij e.k., in het Logement bij den Heer UITHOF, aan de Groote Markt te *Groningen*.

De INSCHRIJVINGS-BILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden van het Bestek, moeten franko bezorgd worden, vóór of op den 4den Junij e.k., ten Huize van den Heer J. MARIS, Architect alhier, alwaar dagelijks, van af 12 tot 2 uur, de noodige inlichtingen zijn te bekomen.

NIEUWE DILIGENCEDIENST

TUSSCHEN

ASSEN en *GRONINGEN*

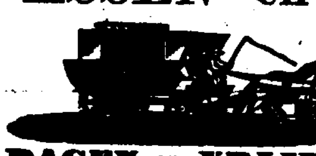

De Ondernemer J. KOOPS berigt, dat op **Dingsdag den 20sten Mei** deze Dienst zal **beginnen**, en vervolgens **alle DINGSDAGEN en VRIJDAGEN**; vertrekt van ***Assen*** het geheele jaar door des **morgens** te **acht uur**, en van nu tot den 1sten October van ***Groningen* des avonds te vijf uur.**

De KANTOREN zijn te *Assen* bij W. SOMER, en te *Groningen* bij DOOIJES, in de Kleine Pelsterstraat; VRACHTLOON voor Passagiers 25 Cents per uur afstand, en van *Assen* naar *Groningen* en terug op denzelfden dag *f* 2—00 per Persoon; VRACHTGOEDEREN tegen zeer matig Tarief.

De Stoomboot FIVEL

zal, in plaats van op ZONDAG den 25sten Mei, op **DONDERDAG den 29sten KETELDAG** houden, en derhalve op dien dag ***geen dienst*** kunnen doen.

De DIENST op de EEMS-STOOMBOOTEN, om 9 uur 's voorm. van ***Groningen*** en te 1½ uur 's nam. van ***Delfzijl***, zal door **DILIGENCES** worden waargenomen, afrijdende bij ELEMA te *Groningen*, en bij HAZENHOEK te *Delfzijl*.

NB. DINGSDAG den 20sten *vertrekt* de **Boot** *in plaats van te 5 uur 's nam.*, **des nachts te 1 uur** van ***Groningen***.

H. S. EIKEMA.

Woensdag den 21sten Mei 1856,

des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en in de Behuizing door de Erven van wijlen C. B. NIENHUIS bewoond, Oostzijde op Schoolholm te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder 1 EIKENHOUTEN KABINET, HALVE KASTKLOK, LINNEN, BEDDEGOEDEREN, KOPER, TIN, ENZ.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op **MAANDAG den 26sten Mei e.k.**, des avonds te zeven uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

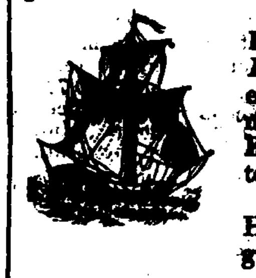

Het Kopervast gekoperd **SCHOONERBRIKSCHIP *JOHANNA HENRIETTA***, met al deszelfs OPGOED en TOEBEHOOREN, in het jaar 1853 nieuw uitgehaald, gevoerd door Kapitein B. H. BOER, zoo als het thans is liggende te *Amsterdam*.

Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren HOIJMAN en SCHUURMAN, Cargadoors te *Amsterdam*, en bij den Notaris

J. H. GEERTSEMA, C.z.

VERKOOPING VAN EENE PARTIJ

BALKEN en AFBRAAK,

op DINGSDAG den 20sten Mei aanstaande, des namiddags te twee uur, op de **Laan**, achter de Behuizing vroeger door Mejufvrouw de Wedw. BOLTE bewoond.

B. DE HAAN,
Deurwaarder.

Houtveiling

te ***Appingedam***,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS,

op ZATURDAG den 24sten Mei 1856, des voermiddags te 11 uur, ten Huize van de Wedw. W. K. BOS, te *Appingedam*, van eene groote partij nieuw aangevoerde Maats- en Overmaats VUREN BALKEN, OSTERISOER JUFFERS, ELLENS, EIKEN STOLPEN, DEELEN, ENZ., alsmede eene partij STETTINER GREENEN BALKEN.

Mr. S. REIJNDERS, *Notaris.*

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den HoogWelGeboren Heer Jonkhr. J. C. Baron VAN HAERSOLTE VAN HAERST, als Voogd over de minderjarige Kinderen van wijlen den Heer Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA en Mevrouw A. H. C. D. HORA SICCAMA, geb. VAN HAERSOLTE, op DINGSDAG den 10den Junij 1856, des morgens te tien uur, ten Huize van den Logementhouder W. K. NIEBORG, te *Finsterwold*, publiek, voor **zes** achtereenvolgende jaren, te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR, HOF** en **TUIN**, met de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 27 Bunders, 81 Roeden, 30 Ellen, staande en gelegen te *Finsterwold*; eerst in Perceelen en daarna in Massa.

De Conditiën van Verhuring zullen veertien dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Verhuring, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Na bekomene regtsautotisatie, zal eerlang, op nader te bepalen tijd en plaats, in het openbaar ter verkoop worden aangeboden:

Eene **BEHUIZING**, met EIGEN ERF en TUIN, benevens de VASTE BEKLEMMING van twee Perceelen *Land*, te zamen groot ruim elf Bunders, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 136—00, staande en gelegen te *Bexta*, behoorende tot de nalatenschap van wijlen JAN ALBERTS UIL.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

J. HUIZINGA,

Onderwijzer in het Italiaansch boekhouden enz., is **verhuisd** naar de **O. KIJK-IN-'t JATSTRAAT**, lett. I no. 32.

L. J. AKKER,

in Goud- en Zilverwerken,

in de Zwanenstraat, heeft de eer hiermede zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij thans **ruim voorzien** is in

GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN,

waaronder vele voor **oud en half fatsoen**, alsmede **HORLOGIËN**; alles naar den laatsten smaak; belovende eene zuinige en honnette bediening.

PIANO-MAGAZIJN

VAN

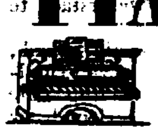

H. DE WIT,

Depôthouder van de Fabrikanten **Frères ERARD, BLONDEL, FLEIG & COMP., LENTZ & HONDARDT, BUCH** en **AUCHER.**

De ondergeteekende refereert zich aan zijne Annonces in de *Groninger* en *Provinciale Groninger Couranten* van den 23sten en 24sten April, en heeft dien ten gevolge het genoegen te berigten, dat zijn MAGAZIJN thans voorzien is van een

veertigtal Fransche Pianino's,

waaronder **dertig** welke hij onlangs zelf uit de **beste Fabrijken** te ***Parijs*** heeft uitgezocht, zoodat hij de vrijheid neemt, het kunstminnend Publiek, hetzij al of geene dadelijke gegadigden, beleefdelijk uit te noodigen, zich van dien *schoonen voorraad* wel te willen komen overtuigen. Ook zijn bij hem voorhanden eene uitmuntende collectie **goed geconserveerde bespeelde PIANO'S**, tot *zeer voordeelige prijzen.*

H. DE WIT,
in de Turftorenstraat.

In de MAGAZIJNEN van

TH. J. WINTER EN J. T. OTTÉ,

in de Oude Ebbingestraat en Heerestraat, zijn op nieuw ontvangen: **PIANINO'S**, waarmede zij zich vriendelijk aanbevelen.

WEDW. FELDBRUGGE EN CO.,

Pekela en Groningen,

berigten aan hunne geëerde Stad- en Landgenooten, dat zij hunnen **WINKEL** te ***Groningen*** hebben geopend **Westzijde** aan de **Groote Markt**, achter het **Stadshuis**, lett. A, no 264, en ruim voorzien zijn van **FRANSCHE, DUITSCHE** en **ENGELSCHE KRAMERIJEN, GARENS** en **LINTEN, MODEARTIKELEN, ENZ.**, in 't groot en klein; belovende eene prompte en civiele bediening.

GEBR. LESTRADE EN CIE.,

tusschen de beide Markten te *Groningen*,

berigten aan hunne geëerde Begunstigers, dat zij ruim voorzien zijn van alle soorten van

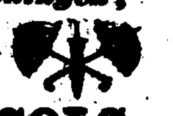

PARAPLUIES en PARASOLS,

alles naar den **laatsten smaak**; belovende eene prompte en civiele bediening.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij op nieuw ontvangen heeft eene **fraaije collectie BEGONNEN DAMES HANDWERKEN**, alsmede dat zij ruim gesorteerd is in de **nieuwste desseins** voor **BRODERIES**, dadelijk op het Goed geteekend, en verder in alle tot het VAK behoorende **ARTIKELEN**, als ook alle **CHENILLES** voor PENDULES, VAZEN, ENZ. Blijft zich bij voortduring minzaam aanbevelen.

M. EISENBACH,
Groote Markt, Noordzijde.

De **monsterachtige, schoone driejarige OS**, welke laatstleden Vrijdag levend is ten toon gesteld, hangt HEDEN aan den Balk **ter bezigtiging**. Ondergeteekende hoopt door een groot aantal bezigtigers vereerd te worden, ten einde dit buitengewoon swaar en schoon dier, slechts drie jaren oud, te bewonderen.

E. J. SCHAAP, Brugstraat.

EEN JONG MENSCH,

het **recepteren** kundig, genegen zijnde bij een' MEDICINAE DOCTOR in de Provincie de **receptuur** waar te nemen, met of zonder **opleiding tot Geneesheer**, vervoege zich bij Doctor E. WICHERS, te *Middelstum*, of bij den Apotheker O. LOFVERS, te *Groningen*.

Men verlangt in eene KLEINE HUISHOUDING voor INWONING en KOST: een paar **KINDEREN**. Eene **fatsoenlijke opleiding** en **beschaafde opvoeding** wordt daarbij verzekerd. OUDERS of VOOGDEN, zich deze gelegenheid ten nutte willende maken, gelieven zich nader te informeren aan het BUREAU DEZER COURANT.

MEUBELMAKERSGEZELLEN.

Aan de Werkplaatsen van **H. TROX** worden nog eenige bekwame **KNECHTS** gevraagd.

Een goed **CANTILLE-** en drie **ZILVERWERKERS** kunnen, tegen GOED SALARIS, dadelijk VAST WERK bekomen bij W. ROELFSEMA, te *Winsum*.

Bij het Steendrukken

vraagt **W. H. CASPARIE**, in de Oosterstraat, ten spoedigste **een' of twee flinke JONGENS**, liefst boven de 16 jaren, tegen goed weekloon.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

HARLINGEN

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en Groningen,

zonder oponthoud te Leeuwarden.

VERTREK VAN

Amsterdam: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
Harlingen: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, » » 8 »
Groningen: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's avonds » 11 »
Leeuwarden: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens » 5 »
Aankomst te *Amsterdam*, ongeveer **een uur** vóór **Beurstijd.**
» » ***Groningen*, 's avonds** ongeveer **10 uur.**

Vracht van *AMSTERDAM* naar *GRONINGEN* of omgekeerd: Voorkajuit *f* 6—50, Groote Kajuit *f* 8—00.

Z O M E R D I E N S T

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen en Leeuwarden.

VERTREK VAN

Amsterdam: MAANDAGS namiddags te 3 uur, met de PASSAGIERS der BEURSTREINEN.
Leeuwarden: DINGSDAGS morgens te 8 uur.
Harlingen: DINGSDAGS voormiddags te 11 uur.

Aan de STATIONS van de HOLLANDSCHE en RIJNSPOORWEGEN staat een **OMNIBUS**, om de PASSAGIERS en hunne GOEDEREN onmiddellijk naar de *Nieuwe Stads Herberg* te brengen.

Kantoor te *AMSTERDAM* in de Nieuwe Stads Herberg.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJBLAD No. 10.

Behoort bij de Groninger Courant van 18 Mei 1856, no. 60.

VERSLAG
VAN DE HANDELINGEN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Vrijdag avond den 16den Mei.

Aanwezig de heeren: SLOT, TRIP, MULLER, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, UPMEIJER, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Deze zitting was belegd voor de eindbehandeling van het ontwerp van een nieuw politie-reglement voor deze gemeente.

Nadat de algemeene strekking van dit ontwerp zonder beraadslaging was aangenomen werden achtereenvolgens de artikelen in behandeling gebragt. Art. 1 tot en met 19 zijn na langdurige beraadslagingen en met onderscheidene wijzigingen aangenomen, met uitzondering van art. 7, 't welk nader is aangehouden om eene andere redactie daarin aan te brengen.

De verdere discussiën zullen Maandag avond te 6 uur worden voortgezet, tot welken tijd deze zitting wordt verdaagd.

Zitting van Zaturdag den 17den Mei.

Aanwezig dezelfde heeren als boven.

Aan de orde worden gesteld:

1) *Ontwerp-besluiten om de reglementen op de schuitenveren tusschen Lutjegast en Groningen en tusschen Zandt en Groningen, in overeenstemming te brengen met de gemeentewet.* — Vastgesteld.

2) *Ontwerp-besluit tot vaststelling van een nieuw tarief voor het havengeld en op de invordering daarvan.* — Vastgesteld.

3) *Rapport op de adressen van* VEENHOVEN *en* VAN BRUGGEN, *houdende bezwaren tegen den legger op de voetpaden in deze gemeente.*

Het rapport strekte om op het verzoek van VEENHOVEN afwijzend te beschikken.

De heer CREMERS kan zich daarmede niet vereenigen. Hij maakt onderscheid tusschen het regt van schouwbaar voetpad en het gebruik om bij slecht weder over het land te loopen. Hij gelooft, dat het gemeentebestuur op de thans voorgestelde wijze geen servituut van schouwbaar voetpad kan opleggen.

De heer QUINTUS is van een tegenovergesteld gevoelen. De hier bedoelde voetpaden hebben er reeds gelegen zoolang het geheugen strekt; hij stelt ze geheel gelijk met die over het land buiten Boteringepoort naar Adorp. En ten opzigte hiervan hebben Ged. Staten gelast het pad in schouwbaren staat te houden, ook nadat de straatweg naar Winsum gelegd was. Hij is er daarom tegen het pad op den legger te roijeren, zonder dat door VEENHOVEN het bewijs wordt geleverd, dat de gemeente dat regt niet heeft.

De heer TRIP moet hierbij nog opmerken, dat, zoo het gevoelen van den eersten spreker opging, verscheidene voetpaden in deze gemeente zouden vervallen.

De heer WICHERS is, op het voorbeeld van Ged. Staten, er voor afwijzend op het verzoek te beschikken, maar hij zou dit niet durven doen op grond dat VEENHOVEN geen bewijs heeft geleverd, dat de gemeente dat regt van voetpad niet heeft, daar toch elke grond wordt gerekend vrij te zijn, totdat door de tegenpartij het bewijs van het tegendeel is geleverd.

Ten slotte is overeenkomstig de conclusie van het rapport zonder hoofdelijke stemming besloten.

Wat het adres van VAN BRUGGEN betreft is, overeenkomstig het rapport, besloten tot roijering van den legger van het hier bedoeld perceel.

Hierop is ook de legger zelf vastgesteld.

4) *Rapport nopens het verzoek van* JACOBS, *om den eigendom van den walmuur voor zijne behuizing af te staan.*

De heer MESDAG heeft bezwaar tegen het rapport, waarbij aan het principe wordt vastgehouden om de walmuren allen ten laste der gemeente te nemen. Hij vreest, dat de toepassing hiervan op den duur zeer lastig voor de gemeente zal worden. Voordat hij ten minste toestemt in de overname, zou hij wel willen weten, op hoeveel de geheele overname van alle walmuren aan de stad zoude te staan komen. Hij erkent, dat door de overneming het onderhoud der walmuren veel beter zou geschieden, maar wenscht toch ook met de financiële krachten der gemeente te rade te gaan.

De heer TRIP antwoordt, dat er nog slechts weinige walmuren ten laste van partikulieren bestaan. Hij erkent, dat de kosten groot zijn, daar toch de voor eenige weken overgenomene walmuren van BOERMA enz. bij de St. Jansboog zijn uitbesteed voor p. m. *f* 9500, waaronder echter ook de kosten der brug, bedragende p. m. *f* 2000. Hij acht het toch zeer in het belang der gemeente, zoo deze over de walmuren kan beschikken.

Hierop is de conclusie van het rapport aangenomen.

5) *Voorstel tot den publieken verkoop van de oude kraan aan de Noorderhaven door burg. en weth.* — Aangenomen.

6) *Rapport over den verkoop van meer jagt- en collatieregten dan waartoe vroeger was besloten.*

De conclusie van het rapport strekte daartoe om vooralsnog geene regten meer te verkoopen.

De heer DOORNBOSCH kan zich met de conclusie niet vereenigen en stelt in plaats daarvan voor te besluiten, dat bij den verkoop der jagt- en collatieregten volgens raadsbesluit van den 21sten Jan. 1854 ook zullen worden bijgevoegd en verkocht alle overige jagtregten, die bekend zijn onder den ouden naam van ommegangen of klaauwen, alsmede collatieregten, en in het register der heerlijkheden op den naam der stad Groningen zijn ingeschreven, en dat de verkoop zal geschieden in voege bij bovengenoemd besluit is beslist. Ofschoon de commissie, die uit regtsgeleerden bestaat, zich tegen een verderen verkoop heeft verklaard, heeft hij niet geaarzeld dit amendement voor te stellen, omdat in der tijd door een regtsgeleerd lid van den raad, den heer CREMERS het voorstel tot den verkoop van eenige jagtregten was gedaan. Op zijn voetspoor stelt hij voor alle die regten te verkoopen.

De heer CREMERS zegt, nu zijn naam is genoemd, zich in de discussie te moeten mengen en hij doet daarbij openlijk *amende honorable*, dat hij vroeger het voorstel tot den verkoop van eenige jagtregten heeft gedaan; hij erkent thans, dat hij dat voorstel niet had moeten doen en zal daarom stemmen tegen elke uitbreiding van dat voorstel. Wanneer toch ook al de stelling houdbaar is, dat de jagtregten werkelijk bestaan, dan zullen ze niet anders bestaan dan ingevolge de oude reglementen, en dan zullen ze niet kunnen worden verkocht zonder de jurisdictie, omdat die oude reglementen uitdrukkelijk den verkoop dier jagtregten afzonderlijk, dat is afgescheiden van de jurisdictie verbieden.

De heer QUINTUS verschilt van opinie met de commissie, die het rapport heeft opgemaakt. Als er jagtregten van de gemeente zijn dan moeten ze ook allen publiek worden verkocht. Of ze geene of mindere waarde hebben staat dan alleen te beoordeelen als ze publiek ter verkoop zijn aangeboden, niet aan den raad. Spr. stemt het den heer CREMERS toe, dat de jagtregten niet mogten worden gescheiden van den grond. Maar dit mogt niet meer voor 't vervolg, die afgescheiden waren mogten ook blijven, en toen dat verbod bij het reglement van prinses ANNA van 1752 werd gegeven, waren de hier bedoelde jagtregten, ommegangen en jurisdictie-regten reeds afgescheiden van den grond en bestonden dus reeds afzonderlijk en zij zijn speciaal genoemd in het register, dat daarvan toen is opgemaakt.

De heer CREMERS beweert, dat de vorige spr. zich vergist, wanneer hij zegt, dat er sprake is van scheiding van de jagtregten van den grond in het reglement van prinses *Anna*. Dit toch heeft alleen verboden de jagtregten te scheiden van de jurisdictie. In 1748 echter heeft prins *Willem IV* bepaald, dat de jurisdictie niet van den grond mogt worden gescheiden. Wanneer men dus de jagtregten afzonderlijk verkoopt, dan geschiedt dit in strijd met de reglementen, volgens welke die regten bestaan.

De heer VAN HOUTEN meent, dat de commissie, om consequent te zijn, had moeten terugkomen op het vroeger genomen besluit tot verkoop van eenige jagtregten. Hij meent intusschen dat, wanneer de gemeente alle die regten ter verkoop aanbiedt en koopers vindt, het dan in 't belang der gemeente is om de gelden daarvoor te ontvangen.

De heer CREMERS merkt op, dat het niet aan de commissie was opgedragen om te zien, in hoe verre op het vroeger besluit moest worden teruggekomen. Overigens maakt hij opmerkzaam op het verschil tusschen de regten in het vroegere besluit bedoeld en de overige, die de heer DOORNBOSCH er wil hebben bijgevoegd. De eerste kunnen ook steunen op een bezit verkregen door de bepalingen van het burgerlijk wetboek, b. v. door verjaring, de laatste steunen alleen op de oude reglementen.

De heer DE SITTER stemt geheel hiermede in.

De heer OUDEMAN merkt nog op, dat door de commissie niet wordt voorgesteld te besluiten, dat de andere regten voor goed niet zullen worden verkocht, maar alleen om den uitslag van den vroegeren verkoop af te wachten.

De heer MESDAG ondersteunt het voorstel van den heer DOORNBOSCH, hij ziet er niet het minste bezwaar in ook die regten te verkoopen.

De heer WICHERS zegt, dat hem de zaak te dubieus voorkomt om tot den verkoop dezer regten te besluiten. Het gezegde van den heer CREMERS nopens het reglement van prinses *Anna* vindt nog bevestiging in de wet van den 31sten Augustus 1803 door het departementaal bestuur van stad en lande uitgevaardigd, tot het nemen waarvan dit bestuur door het algemeen staatsbestuur gemagtigd was. Daarbij zijn afgeschaft alle vroegere reglementen op de jagt en zijn de jurisdictieregten hersteld. In art. 7 van die wet leest hij,

dat ieder zijn regt aan anderen zal mogen cederen, mits niet langer dan voor één jaar. Van een volledigen verkoop kan dus geen sprake zijn.

De heer DOORNBOSCH merkt op, dat in de laatste jaren onderscheidene jagtregten zijn verkocht, en dat daarvoor hooge sommen zijn besteed.

De heer VAN HOUTEN voegt er bij, dat juist regtsgeleerden die regten gekocht hebben, 't welk zij toch niet zouden hebben gedaan, als zij van meening waren, dat zulk een verkoop niet kon geschieden.

De heer VAN IMHOFF is voor zich van oordeel, dat die verkoop niet kan geschieden. Evenwel, uit de verkoopingen van jagtregten die hebben plaats gehad, ziet hij, dat zijn gevoelen niet algemeen wordt gedeeld. En aangezien daaromtrent nu kwestie bestaat, houdt hij het er voor, dat de gemeente beproeven moet om de regten te verkoopen die zij heeft.

De heer WICHERS merkt nog aan, dat de verkoop gevaarlijker is dan men wel denkt. De gemeente wil toch een onligchamelijk regt verkoopen en zal dus, ingevolge art. 1570 van het burg. wetboek, voor het aanwezen daarvan ten tijde der levering moeten zorgen.

Ten slotte wordt het amendement van den heer DOORNBOSCH, in omvraag gebragt, met 14 tegen 6 stemmen aangenomen. (*Tegen: de heeren de Sitter, Meijer, Oudeman, Wichers, Geertsema en Cremers.*)

7) *Rekening van de ontvangers der stads land- en heemhuren over* 1855. — Zal rondgaan bij de leden.

8) *Rekening van den waarnemenden opzigter over de straatvuilnis over* 1855. — Goedgekeurd.

9) *Rekening van den ontvanger der stads-grondpachten over de ontvangst van* 1855. — Zal rondgaan bij de leden.

10) *Rapport nopens de bedenkingen van den minister van binnenl. zaken rakende de verordening op den hoofdelijken omslag.* — Dit rapport is in de vorige vergadering uitgebragt en worden alsnu hierover de beraadslagingen geopend.

De heer OUDEMAN herinnert, dat hij in der tijd tegen de invoering van een hoofdelijken omslag heeft gestemd en tegen de afschaffing der accijnsen. Hij verklaart nu nog niet van meening te zijn veranderd, veeleer is hij daarin bevestigd door de moeijelijkheden welke gebleken zijn daaraan verbonden te zijn. Evenwel nu eens de accijnsen afgeschaft zijn, en men daarvoor een omslag in de plaats moet stellen, is hij het eens, dat men dien omslag zoo billijk mogelijk zal moeten maken. Nu deelt hij de bezwaren door den minister geopperd, dat de classificatie te ruim is gesteld, waardoor te veel aan de willekeur is overgelaten, zooals de ondervinding hem reeds geleerd heeft. Ook de vrijstelling van studenten is zijns inziens onbillijk en ongrondwettig, daar zij in strijd is met de uitdrukkelijke bepaling van art. 172 der grondwet.

Maar ook in geval de bedenkingen van den minister ongegrond waren, vraagt hij zich af, of de minister zal terugkomen van zijne opinie, daar de ondervinding leert, dat door een hooger collegie niet dan na geruime overweging bedenkingen worden gemaakt, waarvan men dan niet ligt terugkomt. Het gevolg zal dus zijn, dat het raadsbesluit weder, zonder de goedkeuring des Konings verkregen te hebben, zal terugkomen en hierdoor zal de gemeente weder voor geruimen tijd van de noodige inkomsten beroofd blijven.

De heer TRIP verdedigt de conclusie van het rapport en licht nog nader de gronden toe tegen de door den minister geopperde bezwaren. Het doet hem leed niet eenstemmig te zijn met den heer OUDEMAN, maar zijns inziens zijn de moeijelijkheden in het opmaken der kohieren niet zoo groot.

De heer CREMERS deelt het gevoelen van den heer OUDEMAN wat de vrijstelling van studenten aangaat; de reden daarvoor is in iets anders gelegen dan in gronden van billijkheid en nu acht hij het niet goed, terwijl men hier het werk van den minister beoordeelt, de eigene bepalingen te verdedigen op gronden van billijkheid. Verder heeft hij er bezwaar in, dat er geen voldoende maatstaf ter beoordeeling is gesteld, en zoo doende noch de raad, noch Ged. Staten, bij wie reclames ingebragt kunnen worden tegen de aanslagen (welke geheel aan het collegie van burg. en weth. zijn overgelaten, omdat dit collegie daartoe het best geschikt gerekend wordt) met eenigen grond wijzigingen in die aanslagen zullen kunnen maken, bij het ontbreken van elken maatstaf ter beoordeeling. Er is verschil omtrent de gemakkelijkheid of moeijelijkheid van het opmaken der kohieren; dit is eene zaak, die nu nog niet door burg. en weth. beoordeeld kan worden, daar zulks hiervan zal afhangen, of de ingezetenen zich ook kunnen vereenigen met de aanslagen.

De heer VAN IMHOFF doet uitkomen, dat de vrijstelling van studenten geen privilegie is, en alzoo niet in strijd met de wet. Een privilegie bestaat in belastingzaken, wanneer van personen die in denzelfden toestand verkeeren, de een wordt getroffen, de ander niet. De studenten nu verkeeren in andere omstandigheden dan ingezetenen ten opzigte van het bestuur, zij komen alleen hier om gedurende den tijd van hun verblijf gebruik te maken van de instellingen van onderwijs; zij hebben geen belang bij de instandhouding der gemeente, zooals de andere ingezetenen.

De heer GEERTSEMA verdedigt de conclusie van het rapport, en zegt ten opzigte van het door den heer CREMERS beweerde, dat men hier te beoordeelen heeft eene daad van den minister, dat hij voor zich acht dat dit slechts in zooverre geldt, als het de aanmerkingen op het besluit van den raad betreft. Men heeft hier niet anders te doen, dan die aanmerkingen na te gaan en het standpunt van den minister doet hier niets ter zake. De eerste aanmerking door den heer CREMERS gemaakt, is geen bezwaar, dat bij den minister bestaat. Het bezwaar van den minister ten opzigte van de vrijstelling der studenten is door den heer V IMHOFF ui.eengezet.

Het hoofdbezwaar van den minister kan in twee deelen gesplitst worden; vooreerst dat de classificatiën onderling in geen goed verband staan. In het rapport is aangetoond, dat er een stellige maatstaf is aangenomen. Het is hier nu niet de vraag of er geen beter reglement zoude kunnen gemaakt worden, dan door den raad is aangenomen, maar of de aanmerkingen door den minister daarop gemaakt gegrond zijn, en dit is door de cijfers in het rapport uitgemaakt. De bedenkingen door den minister tegen de classificatie gemaakt, zijn juist, maar zij zijn geen bezwaar, men heeft haar juist om het voordeel zoo gesteld. De vaste grondslagen op vaste feiten berustende zullen altijd zeer partiëel zijn en tot groote onbillijkheden aanleiding geven.

Wat de minder bekende feiten in art. 10 genoemd betreft, deze zijn misschien niet zoo onbestemd als ze wel schijnen, hetgeen door spr. nader wordt aangetoond, vooral ten aanzien van het derde punt, het vermoedelijk zuiver inkomen van bezittingen, dat nader bepaald had kunnen worden door de bijvoeging »zooals blijken kan uit de grondslagen der grondbelasting en personele belasting," doch zulks is op aangevoerde gronden niet noodig.

Voorts gelooft hij niet, dat men de bedenkingen van den minister zoude moeten aannemen, alleen uit vrees dat de minister de zaak weder niet zal goedkeuren, welke vrees hij overigens ook niet deelt.

De heer CREMERS komt nog nader op zijne gronden terug.

Ten slotte wordt de conclusie van het rapport met 18 tegen 2 stemmen aangenomen. (*Tegen: de heeren Oudeman en Cremers.*)

11) *Voorstel van burg. en weth. om over te gaan tot eene benoeming van een stadsbouwmeester zonder vergelijkend examen.*

De heer TRIP zet nader de redenen uiteen, die burg. en weth. tot dit voorstel geleid hebben; deze bestaan hoofdzakelijk in de vele bezwaren, die aan zulk een vergelijkend examen verbonden zijn, waardoor men wel de capaciteiten der sollicitanten leert kennen, maar niet op de hoogte komt van de overige vereischten, die in den persoon van een bouwmeester gevorderd worden. Bovendien zouden vele bekwame en geschikte sollicitanten zich terugtrekken, als zij zich aan een vergelijkend examen moesten onderwerpen.

Nadat de heer DE LA FAILLE hiertegen o. a. nog opgemerkt heeft, dat bij het afnemen van een vergelijkend examen niet alleen op de theoretische kennis behoeft gelet te worden en dat men zich overigens zelfs niet door zulk een examen behoeft gebonden te achten, antwoordt de heer TRIP, dat bij een vergelijkend examen het altijd iets onbillijks in heeft, als niet diegene wordt genomen, die de meeste punten heeft, en dat het nog harder zou zijn, als men na een examen nog iemand verkoos, die zich daaraan niet had onderworpen.

Op eene vraag van den heer DE LA FAILLE — die den heer TRIP bedankt voor de gegeven inlichtingen — of burg. en weth. eene voordragt aan den raad zullen doen, antwoordt de heer TRIP dat daarover nog niet gesproken is, maar dat hij zulks wel vertrouwt.

Hierop wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

12) *Ontwerpbesluit tot af- en overschrijving van eene som van f* 92.05½ op de begrooting van 1855, ter vergoeding aan het rijk voor de invordering van de gemeenteopcenten op de rijksgrond- en personele belasting. — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

13) *Rapport over het nieuw reglement op het vroedkundig onderwijs*, bij monde van den heer CREMERS. De commissie herinnert, dat dit reglement aan haar is teruggezonden met eene daarop voorgestelde wijziging; dat n.l. door haar was voorgesteld in art. 9 de strafbepaling weg te laten, waarop als wijziging werd voorgesteld het geheele art. te schrappen. Zij stelt thans voor het art. niet imperatief te stellen, maar facultatief: »alle vroedvrouwen zullen dit onderwijs telkens *kunnen* bijwonen." Verder worden nog eenige wijzigingen in het oorspronkelijk ontwerp voorgesteld. — Ter visie.

14) *Verzoek van* H. STEENHUIS *om eene heemstede in den Buinermond in erfpacht te bekomen.* — De veencommissie heeft hiertegen geen bezwaar. — Toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

De deuren worden hierop gesloten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.